

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Кафедра міжнародних відносин

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Освітня програма 291.00.01 «Суспільні комунікації»

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА
на тему:
РОЛЬ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ В СУЧАСНІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ
США

Студентки 4 курсу СКб-1-22-4.0д
групи
денної форми навчання
Сандецька Єлизавета
Євгенівна

Науковий керівник:
доктор істор. наук
доцент кафедри міжнародних
відносин
Яблонський В. М.

Київ – 2026

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ

1.1. Сутність, зміст і еволюція цифрової дипломатії

1.2. Цифрова дипломатія як інструмент реалізації «soft power» у сучасних міжнародних відносинах

1.3. Теоретичні підходи, методи та інструменти дослідження цифрової дипломатії

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ США У СУЧАСНІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ

2.1. Роль цифрової дипломатії у реалізації зовнішньополітичних пріоритетів США

2.2. Основні інструменти та канали цифрової дипломатії США

2.3. Практики цифрової дипломатії США в умовах сучасних міжнародних викликів

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ США

3.1. Основні виклики та обмеження цифрової дипломатії США

3.2. Проблеми ефективності цифрової дипломатії США в умовах глобального геополітичного протистояння

3.3. Перспективи розвитку та вдосконалення цифрової дипломатії США

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Упродовж останніх десятиліть міжнародні відносини зазнали суттєвих трансформацій під впливом глобалізації, стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, поширення цифрових платформ та зміни характеру міжнародної комунікації. У сучасному світі зовнішньополітична діяльність держав дедалі частіше виходить за межі традиційних дипломатичних механізмів і набуває нових форм реалізації, пов'язаних із використанням цифрових інструментів, соціальних мереж, онлайн-платформ, мультимедійного контенту та мережових каналів взаємодії з іноземними аудиторіями. У цих умовах цифрова дипломатія перетворюється на важливий інструмент просування зовнішньополітичних інтересів держав, формування позитивного міжнародного іміджу, посилення впливу на глобальний інформаційний простір, а також забезпечення швидкої та цілеспрямованої комунікації з міжнародною спільнотою.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що цифрова дипломатія сьогодні посідає важливе місце у системі сучасної зовнішньої політики, особливо в діяльності провідних світових держав, які прагнуть зміцнити власні позиції у глобальному геополітичному середовищі. Особливий інтерес у цьому контексті становить досвід Сполучених Штатів Америки, які є одними з лідерів у сфері впровадження цифрових комунікаційних технологій у дипломатичну практику. США активно використовують цифрові платформи для донесення зовнішньополітичних меседжів, реагування на міжнародні кризи, формування сприятливого інформаційного середовища, підтримки демократичних цінностей і реалізації стратегій «м'якої сили». Наукове та суспільно-політичне значення теми полягає в тому, що дослідження цифрової дипломатії США дає змогу глибше зрозуміти механізми сучасного міжнародного впливу, особливості трансформації дипломатичної діяльності в цифрову епоху та роль інформаційних технологій у формуванні нової архітектури міжнародної взаємодії.

Актуальність обраної проблематики посилюється також тим, що цифрова дипломатія функціонує в умовах загострення глобального інформаційного суперництва, зростання ролі дезінформації, кіберзагроз, інформаційно-психологічних операцій та боротьби за вплив на міжнародну громадську думку. За таких обставин аналіз практик цифрової дипломатії США дозволяє не лише виявити ефективні інструменти сучасної зовнішньополітичної комунікації, а й визначити основні ризики, обмеження та перспективи розвитку цього напряму дипломатичної діяльності. Саме тому дослідження цифрової дипломатії США є своєчасним, теоретично значущим і практично важливим.

Об'єктом дослідження є цифрова дипломатія як сучасна форма реалізації зовнішньополітичної діяльності держави.

Предметом дослідження є особливості, інструменти, механізми реалізації, проблеми та перспективи розвитку цифрової дипломатії США у сучасній системі міжнародних відносин.

Метою дослідження є комплексний аналіз сутності, інструментів, практик реалізації, проблем та перспектив розвитку цифрової дипломатії США в умовах сучасних міжнародних викликів.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання дослідження:

- дослідити сутність, зміст і еволюцію цифрової дипломатії як явища сучасних міжнародних відносин;
- охарактеризувати цифрову дипломатію як інструмент реалізації «soft power» у сучасному міжнародному середовищі;
- визначити теоретичні підходи, методи та інструменти дослідження цифрової дипломатії;
- проаналізувати роль цифрової дипломатії у реалізації зовнішньополітичних пріоритетів США;
- з'ясувати основні інструменти, канали та практики цифрової дипломатії США;

- встановити ключові виклики, проблеми ефективності та перспективи вдосконалення цифрової дипломатії США в умовах глобального геополітичного протистояння.

Хронологічні межі дослідження охоплюють період становлення та активного розвитку цифрової дипломатії наприкінці XX - у першій чверті XXI століття, з особливою увагою до сучасного етапу цифрової трансформації зовнішньої політики США. Територіальні межі дослідження зосереджені на Сполучених Штатах Америки як державі, що активно використовує цифрову дипломатію у своїй міжнародній діяльності, із врахуванням глобального контексту функціонування міжнародних комунікацій.

Теоретичне значення дослідження полягає у поглибленні наукових уявлень про цифрову дипломатію як новітню форму дипломатичної практики, уточненні її змістовних характеристик, функцій, інструментів і місця у системі сучасних міжнародних відносин. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого вивчення проблем цифрової трансформації дипломатії, механізмів зовнішньополітичної комунікації та реалізації «м'якої сили» в умовах інформаційного суспільства.

Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його положень і висновків у навчальному процесі під час викладання дисциплін, пов'язаних із міжнародними відносинами, суспільними комунікаціями, зовнішньою політикою та публічною дипломатією. Окремі результати можуть бути корисними для подальших досліджень у сфері цифрової дипломатії, міжнародної інформаційної політики, а також для аналітичного осмислення сучасних інструментів зовнішньополітичного впливу держав.

Структура роботи зумовлена метою, завданнями та логікою дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, поділених на підрозділи, висновків, списку використаних джерел та літератури, а також додатків. У першому розділі розкрито теоретичні та методологічні засади дослідження цифрової дипломатії. У другому розділі проаналізовано особливості реалізації цифрової дипломатії

США у сучасній зовнішній політиці. У третьому розділі визначено основні проблеми, обмеження та перспективи розвитку цифрової дипломатії США.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ

1.1. Сутність, зміст і еволюція цифрової дипломатії

Цифрова дипломатія - це відносно молодий, проте вже значущий напрямок у сучасній зовнішній політиці, що виник завдяки глобальній цифровізації, розвитку мережевої комунікації та змінам в інформаційному полі міжнародних стосунків. Її поява зумовлена тим, що класичні методи міждержавних взаємодій дедалі частіше доповнюються електронними шляхами зв'язку, які гарантують швидке донесення інформації, розширення охоплення світової спільноти та підвищення гнучкості діяльності із зовнішньої політики. У широкому сенсі, цифрову дипломатію варто розглядати як сукупність методів, видів та засобів для виконання зовнішньополітичних місій держави із залученням новітніх цифрових розробок, онлайн-майданчиків, соціальних мереж, офіційних інтернет-ресурсів та інших засобів електронного спілкування. На відміну від традиційної дипломатії, яка переважно спиралася на формалізоване спілкування між урядами, цифрова дипломатія оперує у більш відкритому, динамічному та багатогранному середовищі, де ключову роль відіграють не лише країни, а й міжнародні структури, медіа, експертні кола, громадянське суспільство та широка іноземна громадськість [4, с. 40-44].

Суть електронної дипломатії полягає в адаптації зовнішньополітичної діяльності до реалій інформаційного суспільства, де успіх зовнішньої політики значною мірою залежить не лише від суті прийнятих рішень, а й від швидкості, форми та масштабу їх поширення. У цьому аспекті цифрова дипломатія виконує не лише функцію інформування, але й репрезентативну, аналітичну, іміджеву, координуючу та впливову ролі. Вона дає змогу державі формувати свій міжнародний образ, просувати власні політичні ідеї, позиції та пріоритети, налагоджувати комунікацію із зовнішніми аудиторіями, оперативно реагувати на

світові події, кризові ситуації та інформаційні виклики. Зміст цифрової дипломатії охоплює багато практик: від офіційних заяв у соцмережах та електронного супроводу міжнародних зустрічей до інформаційних кампаній, стратегічних комунікацій, прямої взаємодії з іноземними суспільствами, онлайн-консультацій для громадян та застосування цифрових інструментів аналізу для відстеження міжнародної реакції. Таким чином, цифрова дипломатія є не лише допоміжним елементом зовнішньої політики, а важливим інструментом її реалізації в сучасному інформаційному середовищі.

Слід акцентувати увагу на тому, що цифрова дипломатія не є повним відкиданням чи заміною класичної дипломатії; вона, скоріше, є її логічним продовженням та оновленою формою. Вона інтегрує класичні дипломатичні цілі - представництво, захист національних інтересів, переговорний процес, підтримку міжнародних зв'язків - у нове технологічне середовище. Саме тому в наукових працях цифрову дипломатію часто розглядають тісно пов'язаною з такими поняттями, як публічна дипломатія, мережева дипломатія, е-дипломатія, медіадипломатія та стратегічні комунікації. При цьому цифрова дипломатія має власну унікальність, оскільки ґрунтується на інтерактивності, постійній присутності в інфопросторі, можливості двостороннього чи багатостороннього зворотнього зв'язку, а також на використанні алгоритмізованих електронних платформ, які впливають на охоплення, сприйняття та трактування дипломатичних повідомлень [6, с. 102-116]. Її результативність залежить не лише від суті зовнішньополітичного меседжа, а й від електронної грамотності установ, якості створеного контенту, рівня довіри до джерела інформації та здатності працювати в умовах сильної конкуренції за увагу світової спільноти.

Розвиток дипломатії відбувався поетапно, у міру того як електронні технології ставали невіддільною частиною міжнародної взаємодії. На початковій стадії це здебільшого стосувалося використання офіційних інтернет-ресурсів урядових структур та міністерств закордонних справ як каналів розповсюдження інформації про зовнішньополітичну діяльність. На цьому рівні цифрові засоби виконували переважно презентаційну та довідкову функцію. Наступний етап

еволюції пов'язаний із поширенням соціальних мереж, блогів, сервісів миттєвого зв'язку та електронних медіа, що кардинально змінило логіку дипломатичної взаємодії. Держава отримала можливість звертатися до світової аудиторії напряду, оминаючи частину традиційних медіапосередників. Це спричинило зростання важливості оперативної реакції, візуалізації зовнішньополітичних меседжів, формування електронної присутності політичних лідерів та офіційних органів. Подальший розвиток електронної дипломатії пов'язаний із переходом від простого надання інформації до більш складних практик цифрового впливу, аналізу великих даних, сегментування аудиторій, онлайн-мобілізації підтримки та протидії дезінформації.

На сучасному етапі цифрова дипломатія розвивається на тлі посилення геополітичного суперництва, глобальних криз, воєнних конфліктів, кібератак, інформаційних маніпуляцій та стрімкого зростання ролі комунікації через платформи. Це означає, що її зміст стає значно складнішим і виходить за межі простої присутності дипломатичних місій у мережі. Сьогодні цифрова дипломатія охоплює стратегічне планування комунікацій, антикризову інформаційну роботу, формування порядку денного у міжнародному медіапросторі, захист репутації країни, цифрове поширення цінностей, координацію між різними інституціями та застосування технологій для оцінки ефективності зовнішньої політики [31, с. 188-206]. Водночас розвиток цього виду дипломатії несе нові ризики: інформаційну вразливість, залежність від комерційних платформ, швидке поширення фейків, загрози втрати контролю над тлумаченням повідомлень та підвищені вимоги до кібербезпеки. Саме тому цифрова дипломатія розглядається не лише як інноваційний ресурс зовнішньої політики, а й як сфера, що вимагає безперервного інституційного оновлення, нормативного осмислення та професійної адаптації до нових умов міжнародного середовища.

Таким чином, цифрова дипломатія є наслідком глибинної трансформації дипломатичної діяльності під впливом цифрових технологій та змін у структурі світового комунікаційного простору. Її сутність полягає у застосуванні

електронних інструментів для досягнення зовнішньополітичних цілей держави, а зміст охоплює широкий спектр інформаційних, комунікаційних, репрезентативних та впливових практик. Еволюція електронної дипломатії відображає загальні зрушення у міжнародних відносинах, де поряд із класичними методами впливу дедалі більшого значення набуває боротьба за увагу, довіру та підтримку світової спільноти у цифровому середовищі. У зв'язку з цим, дослідження суті, змісту та етапів розвитку діджитал-дипломатії є необхідною умовою для подальшого вивчення її інструментарію, функцій та практичного впровадження у зовнішньополітичній діяльності сучасних держав. Цифрова дипломатія - це сучасна форма реалізації зовнішньополітичної діяльності, що поєднує традиційні дипломатичні завдання з можливостями електронних комунікаційних технологій. Її головна особливість полягає у відкритості, оперативності, інтерактивності та здатності забезпечувати прямий контакт уряду з міжнародною аудиторією. До основних функцій цифрової дипломатії належать інформування, формування іміджу, просування національних інтересів, кризові комунікації, аналітичний супровід та стратегічний вплив у цифровому середовищі. У процесі свого становлення вона пройшла шлях від додаткового інформаційного засобу до важливого компонента сучасної зовнішньої політики, що використовується в умовах глобальної конкуренції та інформаційного протистояння [1, с. 989-1021].

1.2. Цифрова дипломатія як інструмент реалізації «soft power» у сучасних міжнародних відносинах

У нинішньому світоустрої, де міжнародні стосунки набувають все більшої складності, ключове значення мають не тільки військові, фінансові чи політичні важелі впливу, але й здатність країни формувати позитивне уявлення про свою політичну лінію, культуру, цінності та місце у світі в очах іноземної громадськості. В цьому контексті концепція «м'якої сили» (soft power) стає надзвичайно важливою, адже вона базується на привабливості, переконанні,

символічному впливі та можливості спонукати інші суб'єкти до бажаних дій без використання примусу. Якщо раніше «м'яка сила» була тісно пов'язана з культурною дипломатією, освітніми програмами, міжнародним мовленням або іміджевими кампаніями, то зараз, в епоху цифровізації, її реалізація переважно відбувається через цифрові шляхи комунікації. Відтак, цифрова дипломатія утвердилася як один із найдинамічніших та найдієвіших механізмів практичного втілення цієї «м'якої сили» у сучасному міжнародному середовищі.

Взаємозв'язок між цифровою дипломатією та «м'якою силою» полягає в тому, що обидва феномени спрямовані не на прямий тиск, а на формування довіри, прихильності, легітимності та підтримки. Завдяки цифровим платформам держава отримує змогу представляти себе не лише як актора міжнародної політики, а й як носія певних світоглядних засад, моделей розвитку та соціально-культурних практик. Соціальні мережі, офіційні веб-ресурси, відеохостинги, цифрові кампанії, міжнародна онлайн-комунікація та візуалізований контент дають країнам змогу набагато швидше й цілеспрямованіше просувати свій позитивний образ, пояснювати свою позицію щодо світових подій, ініціювати діалог із закордонною аудиторією та посилювати свою присутність у глобальному інформаційному просторі [8]. Таким чином, цифрова дипломатія стає засобом, через який «м'яка сила» адаптує свої форми до логіки сучасного цифрового суспільства.

Унікальність цифрової дипломатії як інструменту «soft power» полягає у забезпеченні не просто односпрямованого транслювання офіційних заяв, а значно складнішої моделі взаємодії, що базується на відкритості, інтерактивності та мережевому розповсюдженні інформації. У такій комунікації держава не лише інформує, але й залучає аудиторію до обговорення, створює емоційний зв'язок, стимулює підтримку, реагує на критику та коригує свої повідомлення відповідно до потреб різних цільових груп. Це відкриває нові можливості для впливу на міжнародне сприйняття без застосування примусу. У цифровому просторі успіх «м'якої сили» все більше залежить не від обсягу ресурсів, а від уміння держави спілкуватися зрозумілою мовою, бути переконливою, послідовною та

комунікаційно гнучкою. З цієї причини цифрова дипломатія перетворюється з допоміжного засобу на один із ключових способів реалізації сучасного символічного та репутаційного впливу.

У сфері міжнародних відносин цифрова дипломатія дає змогу країнам ефективно реалізовувати «soft power» за кількома основними напрямками. По-перше, вона сприяє формуванню позитивного міжнародного іміджу через демонстрацію відкритості політики, унікальності культури, інноваційності, гуманітарної діяльності та ціннісної стабільності. По-друге, цифрові дипломатичні інструменти дозволяють оперативно донести позицію країни стосовно міжнародних конфліктів, кризових ситуацій чи глобальних проблем, створюючи сприятливий фон для сприйняття її зовнішньої політики. По-третє, цифрова дипломатія допомагає зміцнювати культурний та інформаційний вплив завдяки поширенню контенту, що знайомить світову аудиторію з мовою, культурою, історією, традиціями, суспільними досягненнями та життєвим укладом певної країни. По-четверте, вона слугує інструментом для мобілізації міжнародної підтримки, особливо в періоди криз, коли швидкість та точність комунікації безпосередньо впливають на формування міжнародної солідарності, політичного розуміння або репутаційної переваги.

Однак цифрова дипломатія як прояв «м'якої сили» має і свої обмеження. Її результативність залежить від рівня довіри до джерела інформації, репутації держави, якості цифрової інфраструктури, інформаційної грамотності аудиторії та професіоналізму дипломатичних структур у конкурентному цифровому середовищі. На противагу традиційним дипломатичним каналам, цифрова сфера є надзвичайно насиченою, швидкою та схильною до конфліктів. Тут державам доводиться змагатися не лише між собою, а й із засобами масової інформації, блогерами, недержавними організаціями, інформаційними кампаніями та алгоритмами платформ, які значною мірою визначають помітність і поширення контенту. Крім того, «м'яка сила» у цифровому форматі вразлива до маніпуляцій, дезінформації, інформаційного шуму та репутаційних загроз. Це означає, що цифрова дипломатія не гарантує автоматичного посилення впливу,

а вимагає послідовної, стратегічно виваженої та змістовно узгодженої комунікаційної політики.

Необхідно також брати до уваги, що цифрова дипломатія як інструмент «soft power» функціонує в умовах трансформації самої природи міжнародної потужності. Якщо раніше привабливість держави значною мірою формувалася через класичні дипломатичні канали, освітні ініціативи, культурні центри та міжнародні організації, то сьогодні вагомим джерелом впливу стає здатність країни бути помітною, переконливою та авторитетною саме у цифровому просторі [21, с. 98-104]. Присутність у глобальному онлайн-середовищі, оперативне реагування на міжнародні виклики, якісна візуальна комунікація, застосування сучасних форматів подачі інформації та вміння працювати з різноманітними аудиторіями перетворюються на невід’ємні складові міжнародного іміджу держави. У цьому контексті цифрова дипломатія є не лише технічним засобом передачі відомостей, а повноцінною формою символічного впливу, що допомагає державі закріпити свою роль у сучасному міжнародному інформаційному порядкуванні.

Таблиця 1.1

Основні прояви цифрової дипломатії як інструменту реалізації «soft power»

Напрямок реалізації	Зміст впливу	Інструменти цифрової дипломатії	Очікуваний результат
Формування міжнародного іміджу держави	Поширення позитивного образу країни, її цінностей, моделі розвитку та міжнародної ролі	офіційні сайти, сторінки в соціальних мережах, цифрові інформаційні кампанії, мультимедійний контент	підвищення довіри до держави та посилення її репутаційного капіталу
Просування політичних позицій	Пояснення зовнішньополітичних рішень, заяв, реакцій на міжнародні події	онлайн-заяви, цифрові брифінги, офіційні акаунти дипломатичних установ, відеозвернення	формування підтримки міжнародної аудиторії та легітимація зовнішньополітичного курсу

Культурний вплив	Поширення знань про культуру, мову, традиції, історію та суспільні досягнення держави	культурний контент у соцмережах, віртуальні події, цифрові виставки, відеопроєкти	зростання привабливості держави у світовому культурному просторі
Комунікація з іноземною аудиторією	Налагодження прямого діалогу з громадянами інших країн, експертами, молоддю, медіа	інтерактивні платформи, коментарі, онлайн-дискусії, стрими, цифрові форуми	підсилення двосторонньої комунікації та розширення міжнародної залученості
Антикризова комунікація	Оперативне реагування на конфлікти, кризи, інформаційні атаки, репутаційні загрози	термінові повідомлення, кризові цифрові кампанії, офіційні пояснення, візуалізовані повідомлення	зниження репутаційних втрат та мобілізація міжнародної підтримки
Протидія дезінформації	Спростування фейків, захист офіційної позиції держави, боротьба за достовірність інформації	фактчекінг, офіційні роз'яснення, інформаційні платформи, аналітичний цифровий контент	посилення інформаційної стійкості та збереження довіри до державних комунікацій
Підтримка гуманітарних і ціннісних наративів	Просування ідей демократії, прав людини, миру, міжнародної солідарності	тематичні кампанії, відео, міжнародні звернення, цифрові флешмоби	посилення морального авторитету держави та її символічного впливу

Джерело: складено автором на основі [5, с. 126]

Отже, цифрова дипломатія є ключовим засобом реалізації «м'якої сили» у сучасних міжнародних відносинах, оскільки вона поєднує потенціал інформаційних технологій із завданнями формування привабливого образу на міжнародній арені, зміцнення довіри та просування зовнішньополітичних цілей без застосування примусових методів. Її значення зростає паралельно з тим, як міжнародна взаємодія все більше переходить у цифровий формат, а боротьба за вплив зміщується у сферу сенсів, репутацій, цінностей та швидкості реагування на інформаційні потоки. Саме тому аналіз цифрової дипломатії у контексті «м'якої сили» є необхідною умовою для розуміння актуальних механізмів зовнішньополітичного впливу держав у глобалізованому світі.

1.3. Теоретичні підходи, методи та інструменти дослідження цифрової дипломатії

Для ґрунтовного вивчення цифрової дипломатії необхідний багатогранний теоретично-методологічний комплекс поглядів, адже це явище виникає на стику міжнародних відносин, мистецтва політичної комунікації, інформаційного суспільства, медіазнавства та цифрових технологій. Класичні уявлення про дипломатичну роботу неспроможні повноцінно пояснити цифрову дипломатію, оскільки вона функціонує у реаліях мережевої взаємодії, миттєвого обміну інформацією, багат шарової взаємодії державних та недержавних акторів, а також її залежності від технологічної основи та логіки цифрових платформ. Відтак, її дослідження вимагає залучення низки взаємодоповнювальних теоретичних парадигм, що дають змогу охопити як сутність цього феномену, так і способи його реалізації у сучасному міжнародному полі.

Одним із фундаментальних підходів до аналізу цифрової дипломатії є комунікаційна теорія, де дипломатія розглядається передусім як процес формування, донесення, осмислення та розповсюдження повідомлень зовнішньої політики. У цьому ракурсі цифрова дипломатія постає як специфічна форма міжнародної комунікації, що реалізується мережевими шляхами і сфокусована на вплив на зовнішню аудиторію. З позицій цієї теорії особливу увагу звісно приділяють змістовному навантаженню повідомленням, засобам їх розповсюдження, форматам взаємодії, стратегіям роботи з аудиторією, офіційному стилю спілкування та реакції світової спільноти на дипломатичні сигнали [27]. Скажімо, розгляд офіційних заяв закордонних відомств, дописів дипустанов у соцмережах чи відеозвернень лідерів держав дає змогу прослідкувати, яким чином країна формує свій імідж, обґрунтовує власну зовнішньополітичну позицію та якими методами прагне здобути довіру чи підтримку світової громадськості. Комунікаційний підхід є вкрай цінним, коли метою є дослідження суті цифрової дипломатії, її репрезентативної ролі,

символічного сенсу повідомлень та кореляції між формою подання та політичним результатом.

Не менш значущим є інституційний підхід, який дає змогу досліджувати цифрову дипломатію як інтегровану частину діяльності офіційних зовнішньополітичних структур. У центрі уваги тут опиняються державні органи, дипломатичні служби, зовнішньополітичні міністерства, посольства, міжнародні представництва, а також шляхи їхньої цифрової модернізації. У рамках цієї концепції вивчається процес інтеграції цифрових технологій у дипломатичну практику, які функції перебирають на себе відповідні інституції, як трансформується структура зв'язку між дипломатичними апаратами та зовнішніми адресатами, які нові навички набуває дипломатичний корпус. Наприклад, якщо раніше представництва виконували здебільшого функції репрезентації, консульські питання та інформування у традиційному вигляді, то тепер вони дедалі частіше залучені до оперативної комунікації онлайн, миттєвого реагування на міжнародні інфоприводи, ведення власних цифрових профілів, поширення мультимедійного контенту, участі у мережевих кампаніях та залучення візуальних інструментів впливу. Інституційний погляд допомагає встановити, наскільки цифрова дипломатія є органічною складовою державної зовнішньої політики, а не лише набором окремих медійних активностей.

Важливу роль у вивченні цифрової дипломатії виконує мережевий підхід, згідно з яким міжнародні процеси розглядаються як складна мережа зв'язків, як вертикальних, так і горизонтальних, що існують між різними учасниками глобальної комунікації. Цифрова дипломатія в цій парадигмі трактується як мережевий феномен, що формується не лише діями держави, а й через взаємодію із міжнародними організаціями, аналітичними центрами, засобами масової інформації, лідерами громадської думки, громадянським сектором і навіть з окремими користувачами цифрових платформ. Такий підхід є критично важливим, адже сучасна дипломатія вже не обмежується винятково міждержавним рівнем [22, с. 77]. Приміром, одне офіційне повідомлення, опубліковане у соціальній мережі, може бути експресно поширене

журналістами, прокоментоване експертами, переосмислене світовою аудиторією, інтегроване у медіапростір або ж стати частиною більшої інформаційної операції. Таким чином, дослідник зобов'язаний брати до уваги не лише факт оприлюднення дипломатичного меседжу, але й усю подальшу динаміку його циркуляції у мережі, його адаптацію та інтерпретації. Саме мережева теорія дає змогу усвідомити, чому цифрова дипломатія має значно потужніший ефект, аніж класичні офіційні комунікації.

Виняткове методологічне значення має також конструктивістська теорія, яка дає змогу аналізувати цифрову дипломатію як інструмент формування сенсів, ідентичностей, образів та світових наративів. З цієї перспективи держава у цифровому просторі не просто інформує про факти, а активно конструє уявлення про себе, свої цілі, союзників, опонентів, загрози та загальний міжнародний устрій. Унікальність цифрової дипломатії полягає саме у її роботі у сфері символічного впливу, де значення мають не лише події, а й способи їх осмислення. Наприклад, одну й ту саму міжнародну кризу держава може представити як захист стабільності, відстоювання демократичних засад, обстоювання національних інтересів чи як відповідь на зовнішню агресію. Конструктивістський підхід дозволяє простежити, як саме через цифрові канали створюються ці смислові матриці, яким чином вони закріплюються у міжнародному дискурсі та який вплив вони мають на сприйняття держави у світі. Щодо теми американської цифрової дипломатії, то цей підхід є надзвичайно актуальним, оскільки зовнішньополітична комунікація США часто базується на просуванні цінностей демократії, прав людини, безпеки, глобального лідерства та міжнародної відповідальності.

Окрім вищезазначеного, для вивчення цифрової дипломатії слушно долучити системну методологію, яка дає змогу розглядати це явище як складовий елемент ширшого контексту зовнішньої політики, міжнародної комунікації та інформаційної безпеки [11, с. 45-58]. У такому зрізі цифрова дипломатія аналізується не окремо, а у взаємодії з іншими важелями міжнародного впливу, як-от публічна дипломатія, стратегічні комунікації,

медійна стратегія, культурне просування, кризова комунікація та протидія інформаційним загрозам. Цей підхід є важливим, аби продемонструвати, що цифрові засоби не існують автономно, а інтегровані у загальну логіку державної зовнішньої політики. Приміром, офіційне цифрове повідомлення держави може одночасно слугувати дипломатичним сигналом для партнерів, засобом мобілізації міжнародної підтримки, інструментом протидії дезінформації та частиною стратегії формування репутації. Саме системна оптика допомагає досліднику побачити багатовекторність цифрової дипломатії та її роль у загальному механізмі міжнародного впливу.

Для реального аналізу цифрової дипломатії у роботі можуть бути задіяні як загальнонаукові, так і профільні дослідницькі методики. Серед загальнонаукових методів значуще місце займають аналіз та синтез, які дають змогу розкласти багатогранне явище цифрової дипломатії на окремі складові - суб'єкти, канали, інструменти, функції, форми втілення - й надалі об'єднати їх у єдину дослідницьку картину. Наприклад, досліджуючи цифрову дипломатію США, можна окремо вивчати офіційні профілі державних структур, зміст їхніх публікацій, типи трансльованих повідомлень, орієнтацію на аудиторію, тематичні пріоритети, а потім інтегрувати ці спостереження у висновки про особливості американської цифрової зовнішньополітичної стратегії.

Вирішальну роль відіграє метод порівняння, який дозволяє зіставляти різні концепції цифрової дипломатії, практики окремих держав, моделі комунікації різних інституцій або особливості використання конкретних інтернет-платформ. Наприклад, можна зіставити, як Сполучені Штати, країни Євросоюзу чи інші міжнародні суб'єкти залучають соціальні мережі для реагування на світові кризи, наскільки відрізняється їхній офіційний стиль мовлення, які центральні теми у їхніх цифрових кампаніях та які формати повідомлень застосовуються найчастіше [17, с. 45-47]. Метод порівняння допомагає не лише окреслити специфіку американської цифрової дипломатії, а й визначити її переваги та недоліки у міжнародному змаганні.

Для більш глибокого розкриття теми дослідження доречним є застосування історичного методу, який дає змогу простежити розвиток цифрової дипломатії, ключові етапи її становлення та модифікацію під впливом технологічних та політичних зрушень. Завдяки цьому методу можна проілюструвати, як дипломатичні практики послідовно переходили від використання веб-ресурсів як допоміжних інформаційних майданчиків до системного залучення соцмереж, мультимедійного контенту, цифрових кампаній та антикризових комунікаційних зусиль. Наприклад, на початковому етапі цифровізація дипломатії обмежувалась формальною онлайн-присутністю держустанов, тоді як сьогодні цей процес охоплює миттєву реакцію на міжнародні події, використання візуальних форматів, роботу з глобальними аудиторіями у режимі реального часу та включення аналітичних цифрових інструментів у зовнішньополітичну діяльність.

Однією з найважливіших спеціальних методик у вивченні цифрової дипломатії є контент-аналіз, який уможливорює систематичне дослідження змісту дипломатичних меседжів у цифровому середовищі. Застосовуючи цей метод, можна вивчати тематичну наповненість офіційних публікацій, частотність використання певних термінів, головні розповідні лінії (наративи), тональність спілкування, візуальні аспекти та ключові акценти зовнішньополітичних заяв. Наприклад, аналізуючи пости дипломатичних представництв США, можна з'ясувати, як часто там порушуються теми демократії, безпеки, підтримки союзницьких відносин, прав людини, міжнародної співпраці чи протидії агресії. Контент-аналіз перетворює текстові та візуальні матеріали на дослідницький інструмент, який допомагає виявити закономірності у цифровій зовнішньополітичній комунікації [9, с. 13-20].

Поруч із контент-аналізом, варто залучати дискурс-аналіз, оскільки цифрова дипломатія стосується не лише поширення інформації, а й формування політичних сенсів. Дискурс-аналіз дає змогу встановити, яким чином саме у цифрових повідомленнях конструюються уявлення про друзів, супротивників, міжнародні небезпеки, загальносвітові цінності та позицію держави у світовій

політиці. Наприклад, дослідження того, як у цифровій взаємодії США зображуються питання глобальної безпеки, демократичного розвитку чи ролі міжнародних коаліцій, допомагає виявити логіку американського зовнішньополітичного дискурсу та особливості його смислового каркасу. Якщо контент-аналіз відповідає на питання «що саме транслюється», то дискурс-аналіз дає змогу зрозуміти «як це подається» та «які політичні значення цим закріплюються».

У дослідженні цифрової дипломатії суттєвим є також кейс-метод, тобто вивчення окремих прикладів впровадження цифрових дипломатичних практик. Цей підхід дає змогу перейти від загальних теоретичних постулатів до аналізу реальних ситуацій, де цифрова дипломатія виступала як інструмент зовнішньополітичного впливу. Наприклад, можна досліджувати цифрові кампанії, пов'язані з міжнародними кризами, глобальними викликами безпеки, публічними зверненнями лідерів держав, інформаційною підтримкою партнерів чи просуванням певних зовнішньополітичних ініціатив [17, с. 45-47]. Перевагою кейс-методу є його здатність конкретизувати абстрактні теоретичні поняття та показати, як цифрова дипломатія оперує на практиці, які засоби виявляються найбільш результативними, а які - обмеженими чи контроверсійними.

До арсеналу засобів дослідження цифрової дипломатії, насамперед, належать офіційні вебсторінки державних органів, сторінки дипломатичних представництв у соціальних мережах, відеоплатформи, цифрові архіви офіційних заяв, онлайн-бази даних аналітичних центрів, міжнародні рейтинги цифрового впливу, а також матеріали міжнародних організацій та наукових інституцій. Цінним емпіричним матеріалом можуть слугувати заяви міністерств закордонних справ, дописи посольств, виступи політичних керівників, цифрові реакції на світові події, візуальні кампанії, онлайн-брифінги та документи, що регулюють стратегічні комунікації. Наприклад, для аналізу цифрової дипломатії США можуть бути залучені офіційні ресурси Держдепартаменту, Білого дому, американських посольств, матеріали публічних цифрових звернень, аналітичні видання дослідницьких осередків щодо публічної та цифрової дипломатії, а

також відкриті цифрові дані про комунікаційну активність відповідних установ. Саме така джерельна база забезпечує можливість поєднання теоретичного аналізу з конкретним емпіричним наповненням.

Особливої уваги заслуговують цифрові платформи як дослідницький інструмент. У сучасних умовах вони є не просто каналом дипломатичного спілкування, а й середовищем, де можна фіксувати відгук аудиторії, рівень залученості користувачів, динаміку розповсюдження меседжів, інтенсивність репостів, коментарів, цитувань та дискусій. Хоча такі показники не можуть бути єдиним мірилом успішності цифрової дипломатії, вони дозволяють оцінити помітність дипломатичного контенту, рівень зацікавленості ним та потенційну потужність його інформаційного впливу. Наприклад, високий рівень поширення офіційного повідомлення у час міжнародної кризи може свідчити про вдало обраний формат комунікації, актуальність меседжу та значний резонанс у глобальному цифровому просторі. Водночас низький рівень відгуку не завжди є ознакою неефективності, адже дипломатичні повідомлення часто орієнтовані на цільову аудиторію і можуть бути розраховані не на масовість, а на політичний сигнал для конкретних акторів.

Слід підкреслити, що дослідження цифрової дипломатії вимагає також критичного ставлення до джерел, оскільки цифрове середовище характеризується інформаційним перенасиченням, стрімкою зміною обставин, ризиком маніпулятивних тлумачень та нерівномірною надійністю матеріалів. Тому у роботі перевагу слід надавати офіційним ресурсам державних інституцій, авторитетним міжнародним організаціям, науковим публікаціям, звітам визнаних аналітичних центрів та високоякісним дослідницьким майданчикам. Наприклад, при вивченні офіційних цифрових заяв необхідно брати до уваги політичну мету їх оприлюднення, цільову аудиторію, момент розміщення, міжнародний фон та потенційні репутаційні наслідки [19, с. 418-422]. Це дозволяє уникнути поверхневого опису матеріалу та забезпечити наукову коректність дослідження.

Отже, концептуальні підходи, методології та інструменти для вивчення цифрової дипломатії повинні бути всеосяжними, взаємопов'язаними та адаптованими до міждисциплінарної суті цього феномену. Комунікативний, інституційний, мережевий, конструктивістський та системний підходи дозволяють розкрити різні аспекти цифрової дипломатії - як форму міжнародного спілкування, як інструмент зовнішньої політики, як мережевий процес, як механізм формування сенсів та як складову ширшої системи міжнародного впливу. Застосування аналізу, синтезу, порівняння, історичного методу, контент-аналізу, дискурс-аналізу та кейс-методу забезпечує можливість глибокого вивчення як теоретичних засад цифрової дипломатії, так і конкретних прикладів її реалізації. Саме синергія цих концепцій та методів формує належну методологічну базу для подальшого дослідження цифрової дипломатії США у сучасному міжнародному середовищі.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ США У СУЧАСНІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ

2.1. Роль цифрової дипломатії у реалізації зовнішньополітичних пріоритетів США

У нинішній міжнародній політиці Сполучених Штатів, цифрова дипломатія виконує не другорядну, а ключову роль, оскільки вона напряду стосується реалізації національних інтересів, формування світового іміджу країни, зміцнення зв'язків із партнерами, протидії інформаційним загрозам та посилення присутності Америки у світовому комунікаційному полі. Для США цифрова дипломатія стала засобом пристосування класичної дипломатичної системи до умов, де зовнішньополітичний вплив залежить не лише від офіційних переговорів, військової потужності чи економічної бази, а й від здатності оперативно, переконливо та доступно донести свою позицію до міжнародних кіл. З огляду на це, цифрові інструменти використовуються Штатами для доведення зовнішньополітичних посилянь, взаємодії з населенням інших країн, підтримки демократичних ідей, реагування на кризові ситуації та підвищення рівня довіри до американського лідерства. Офіційний статус публічної комунікації в американській дипломатії підкреслюється діяльністю Департаменту у справах глобальної публічності Держдепартаменту США, чия мета полягає в ефективному донесенні пріоритетів зовнішньої політики та важливості дипломатії до аудиторій у Штатах та за їх межами [3, с. 179-182].

Одним із найважливіших пріоритетів зовнішньої політики США, де цифрова дипломатія набуває особливого значення, є підтримання світового лідерства і збереження впливу у міжнародній системі. Американська зовнішня політика завжди базувалася на комбінації "жорстких" і "м'яких" важелів впливу, проте у цифрову еру комунікаційно-інформаційний аспект виходить на перший план. Через офіційні портали, соціальні мережі, цифрові кампанії, онлайн-

виступи, відеозвернення, електронні брифінги та ресурси американських дипмісій, США формують образ держави, яка прагне бути активним суб'єктом світового порядку, захисником демократичних засад, надійним союзником і опонентом авторитарних практик. У цьому контексті, цифрова дипломатія дає Штатам можливість не лише інформувати про вже прийняті рішення, а й пояснювати їх логіку, створювати вагоме політичне обґрунтування для міжнародної спільноти та закріплювати вигідні для себе інтерпретації світових подій.

Значущою функцією цифрової дипломатії США є забезпечення підтримки з боку союзників та партнерів. Для зовнішньої політики Америки система союзів є фундаментальною, адже саме через мережу партнерств США реалізують значну частину своїх інтересів у сфері безпеки, політики, економіки та гуманітарної допомоги. У цифровому просторі ця підтримка проявляється через публічне підтвердження спільних позицій, поширення заяв про солідарність, висвітлення спільних ініціатив, роз'яснення рішень щодо допомоги партнерам та демонстрацію згуртованості під час криз [2, с. 76]. Особливо цінним є те, що цифрова дипломатія дозволяє американським дипломатичним структурам працювати не лише на рівні урядів, а й безпосередньо з громадською думкою в інших країнах. Це сприяє посиленню позитивного ставлення до США, мінімізації впливу антиамериканських наративів та підтримці довіри до американської політики серед іноземних аудиторій. Таким чином, цифрова дипломатія слугує практичним інструментом підтримки архітектури союзів, оскільки вона перетворює політичні угоди на зрозумілу публічну комунікацію.

Окремо важлива роль цифрової дипломатії у просуванні демократичних ідеалів, прав людини, свободи слова та концепції відкритого суспільства. Для Сполучених Штатів ці аспекти є не лише ідеологічними складовими зовнішньої політики, а й невід'ємною частиною міжнародного позиціонування. Цифрові канали надають американським інституціям можливість оперативно розповсюджувати повідомлення про підтримку громадянського суспільства, демократичних реформ, незалежних медіа, антикорупційних зусиль та захисту

фундаментальних прав. Водночас, така комунікація не обмежується лише деклараціями, адже вона спрямована на формування конкретного образу США як держави, яка сприяє певному політичному розвитку. Саме тому цифрова дипломатія у цьому напрямі поєднує комунікаційну, ціннісну та іміджеву функції. Вона дозволяє Штатам підтримувати власний морально-політичний авторитет, демонструвати відмінність від авторитарних моделей управління та створювати навколо американської зовнішньої політики поле символічної легітимності.

Не менш значущою є роль цифрової дипломатії у сфері безпеки та протидії інформаційним загрозам. Сучасна міжнародна політика все частіше супроводжується дезінформацією, маніпулятивними кампаніями, кібератаками та спробами впливу на громадську думку через цифрові майданчики. За таких обставин дипломатична комунікація США виконує не лише репрезентативну, а й оборонну функцію. Вона застосовується для швидкого спростування неправдивої інформації, роз'яснення офіційної позиції, запобігання репутаційним втратам, мобілізації партнерів та формування спільного інформаційного фронту з союзниками [7, с. 147-155]. У стратегії США щодо міжнародного кіберпростору та цифрової політики прямо акцентується на необхідності підвищення експертизи у сфері кібернетичних, цифрових та новітніх технологій як елементу модернізації дипломатії. Це свідчить, що цифрова дипломатія розглядається не лише як інструмент комунікації, а як складова ширшої стратегії безпеки, технологічної конкуренції та захисту національних інтересів.

Цифрова дипломатія також відіграє суттєву роль у реалізації публічної дипломатії США. Саме завдяки цифровим інструментам публічна дипломатія стає динамічнішою, більш цілеспрямованою та адаптивною. Якщо класична публічна дипломатія переважно спиралася на культурні програми, освітні обміни, міжнародне мовлення та діяльність диппредставництв, то сучасний цифровий формат дозволяє значно розширити аудиторію та зменшити відстань між державою та суспільствами інших країн. Держдепартамент США та

Агентство США з глобальних медіа залучають програми, ресурси та комунікаційні стратегії публічної дипломатії для просування зовнішньополітичних цілей США, що відображено в офіційних щорічних звітах про публічну дипломатію та міжнародне мовлення. У цьому контексті, цифрова дипломатія допомагає не лише інформувати, але й створювати довготривалі зв'язки з цільовими групами: молоддю, експертами, журналістами, освітніми колами, громадськими організаціями та представниками політичних еліт інших держав.

Ще одним напрямом, де цифрова дипломатія сприяє США у досягненні зовнішньополітичних цілей, є кризова комунікація. У часи міжнародних протистоянь, гуманітарних катастроф, загроз безпеці, евакуації громадян чи суттєвого загострення політичної обстановки, оперативність офіційного повідомлення набуває критичного значення. Цифрові платформи дають змогу американським дипмісіям швидко поширювати інструкції, заяви, попередження, роз'яснення та позицію уряду [14]. Така комунікація має подвійну цінність: по-перше, вона надає практичну інформаційну підтримку громадянам та партнерам, а по-друге - демонструє здатність держави діяти проактивно та злагоджено. Для США це важливо, оскільки ефективна кризова комунікація безпосередньо впливає на рівень довіри до державних структур, авторитет дипломатичної служби та міжнародне сприйняття американської компетентності. Саме тому цифрова дипломатія стає елементом не лише зовнішньополітичної комунікації, а й управління кризами.

У сучасному світі цифрова дипломатія США також пов'язана з технологічною конкуренцією та просуванням американського бачення розвитку глобального цифрового простору. Йдеться про питання кібербезпеки, штучного інтелекту, цифрової інфраструктури, захисту даних, відповідального використання технологій та формування міжнародних регуляцій у цифровій сфері. Для США важливо не лише використовувати цифрові засоби у дипломатії, а й мати вплив на формування світових норм цифрового порядку. Тому цифрова дипломатія стає каналом для просування американських підходів до відкритого,

безпечного та конкурентного цифрового середовища. Держдепартамент США окремо акцентував увагу на впровадженні стратегії відповідального застосування штучного інтелекту у дипломатичній діяльності на 2024–2025 роки, що демонструє планомірний перехід від звичайної онлайн-комунікації до використання складніших технологічних інструментів у зовнішньополітичній роботі.

Отже, роль цифрової дипломатії у реалізації зовнішньополітичних пріоритетів США полягає у забезпеченні швидкого доведення офіційної позиції, підтримці міжнародного іміджу країни, посиленні діалогу з союзниками, сприянні просуванню демократичних цінностей, допомозі у протидії дезінформації та формуванні нового рівня присутності США у світовому інформаційному полі. Її значущість визначається не лише технологічними можливостями, а й тим, що сучасна зовнішня політика все більше залежить від боротьби за довіру, увагу, правильну інтерпретацію подій та символічний вплив. Для США цифрова дипломатія стала одним із ключових механізмів узгодження традиційних дипломатичних завдань з вимогами цифрової епохи. Вона дає можливість не лише реагувати на події у світі, а й активно формувати порядок денний, обґрунтовувати політичні рішення, підтримувати власну систему союзів та просувати стратегічні інтереси у середовищі, де інформація є одним із головних ресурсів міжнародної політики [20, с. 139-147].

2.2. Основні інструменти та канали цифрової дипломатії США

Американська цифрова дипломатія впроваджується через розгалужену систему засобів та шляхів, що об'єднують офіційну комунікацію уряду, публічну дипломатію, міжнародне мовлення, користування соцмережами, цифрові майданчики посольств, створення мультимедійного контенту, аналітичні цифрові інструменти та методи обходу цензури. На відміну від класичної дипломатії, сфокусованої переважно на взаємодії між державами, сучасна цифрова дипломатія Сполучених Штатів оперує одночасно з низкою цільових

груп: урядами інших країн, міжнародними організаціями, експертним колом, журналістами, громадськими рухами, молоддю, діаспорами та ширшими колами іноземної громадськості. Як було зазначено раніше, цифрова дипломатія є способом реалізації зовнішньої політики за допомогою електронних комунікаційних каналів, соціальних мереж, онлайн-платформ та мультимедійного продукту; саме на цьому постулаті будується подальший розбір американського досвіду.

Головним інституційним механізмом цифрової дипломатії США виступає Державний департамент, який через свої офіційні вебсайти, прес-служби, сторінки у соцмережах, цифрові інструктажі та мережу власних представництв транслює позицію американської адміністрації щодо подій на міжнародній арені. Бюро з питань глобальної публічної дипломатії Держдепу виконує роль комунікаційного хабу, чиїм завданням є доведення зовнішньополітичних пріоритетів США до громадян як усередині країни, так і за кордоном. З цього випливає, що цифрова дипломатія США не є просто набором розрізнених публікацій чи окремих інформаційних кампаній, а має чітку інституційну опору, пов'язану з офіційним зовнішньополітичним інформуванням [23, с. 5-10]. Через ці канали Сполучені Штати надають роз'яснення щодо своїх рішень у сферах безпеки, демократичних засад, прав людини, санкційної політики, підтримки союзників, міжнародної допомоги та реагування на глобальні кризи.

Невід'ємним інструментом американської цифрової дипломатії є офіційні вебресурси Державного департаменту, Білого дому, а також посольств і консульств США. Їхнє призначення полягає не лише у розміщенні формальних заяв, але й у формуванні стабільного джерела валідної інформації для аудиторій за межами країни. На цих платформах публікуються виступи, офіційні повідомлення для преси, тлумачення політики, відомості про програми обміну, можливості отримання грантів, а також інформація щодо консульських послуг та позиції Штатів щодо міжнародних протистоянь та кризових ситуацій. Для цифрової дипломатії це критично важливо, адже вебсайт слугує надійним

офіційним джерелом, на яке можуть посилатися медіа, дослідники, партнери та громадяни інших держав.

Окреме місце серед інструментарію цифрової дипломатії США посідають соціальні медіа. Вони використовуються для оперативного поширення зовнішньополітичних тез, миттєвого реагування на світові події, прямої комунікації з іноземною публікою, просування американських цінностей та створення візуально доступного контенту. Практична цінність соцмереж полягає у тому, що вони дозволяють дипломатичним установам звертатися не лише до урядів, а й безпосередньо до суспільств інших націй. Через такі платформи як X/Twitter, Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn та інші, американські посольства мають можливість оперативно пояснити офіційну позицію США, публікувати заяви послів, розповсюджувати відеоматеріали, інфографіку, короткі аналітичні резюме, а також дані про освітні ініціативи та культурні заходи. Використання соціальних мереж у Держдепартаменті регулюється спеціальними настановами Foreign Affairs Manual, зокрема § 5 FAM 790, який встановлює правила доступу до соціальних медіа та їх використання як для внутрішньої, так і для зовнішньої комунікації.

Таблиця 2.1

Основні інструменти та канали цифрової дипломатії США

Інструмент / канал	Інституційний носій	Основне призначення	Кількісні або практичні показники	Значення для зовнішньої політики США
Офіційні вебресурси	Держдепартамент США, Білий дім, посольства і консульства	Публікація заяв, документів, промов, роз'яснень політики	Постійний офіційний доступ до позиції США	Формування стабільного джерела перевіреної інформації
Соціальні мережі	Держдепартамент, посольства, дипломати, урядові структури	Швидке поширення меседжів, діалог із аудиторією, кризова комунікація	Використання регулюється 5 FAM 790	Оперативне реагування на міжнародні події та робота з громадською думкою

Міжнародне мовлення	USAGM, VOA, RFE/RL, RFA, MBN, OCB	Інформування іноземної аудиторії, підтримка свободи інформації	427 млн вимірної щотижневої аудиторії у 2024 р.	Підтримка американського інформаційного впливу у світі
Мультимедійний контент	Держдепартамент, посольства, USAGM	Відео, інфографіка, подкасти, трансляції, візуальні кампанії	334 млн середніх щотижневих цифрових відеопереглядів USAGM у 2024 р.	Підвищення доступності та емоційної переконливості дипломатичних повідомлень
Цифрові платформи посольств	Посольства та консульства США	Локалізована комунікація з аудиторією конкретної країни	Адаптація контенту до місцевої мови, політичного контексту та потреб аудиторії	Посилення адресності американської дипломатії
Інструменти обходу цензури	Open Technology Fund та пов'язані технологічні рішення	Доступ до інформації в умовах блокувань і цифрових обмежень	46 млн щомісячно активних користувачів ргоху tools у 2024 р.	Підтримка інформаційної свободи в авторитарних і закритих середовищах
Цифрові освітні та культурні програми	Держдепартамент, ECA, American Spaces	Популяризація освіти, культури, англійської мови, обмінів	Онлайн-формати доповнюють традиційні програми публічної дипломатії	Формування довгострокової прихильності до США

Джерело: складено автором на основі [6, с. 102-116]

Міжнародне мовлення, що знаходить своє вираження у діяльності Агентства США з глобальних медіа (USAGM), посідає вагоме місце у загальній структурі американської цифрової дипломатії. USAGM, по суті, не є типовим медійним конгломератом; його діяльність тісно переплітається з публічною дипломатією, сприянням вільному доступу до відомостей та акцентуванням американської присутності на світовій арені засобів масової інформації. До складу USAGM входять такі організації, як "Голос Америки", "Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода", "Радіо Вільна Азія", "Мовленнєві мережі Близького

Сходу", Офіс мовлення на Кубу та Фонд відкритої технології. У 2024 році радімережі USAGM охопили щотижневою аудиторією близько 427 мільйонів осіб у більш ніж ста державах, а їхній контент транслювався 63 мовами. Ця статистика засвідчує, що цифрова дипломатія Сполучених Штатів спирається не лише на офіційні державні платформи, а й на розгалужену систему впливу через міжнародні медіа, яка оперує у різноманітних географічних регіонах, мовних групах та політичних контекстах.

Таблиця 2.2

Кількісні показники цифрових та медійних каналів США у системі публічної дипломатії

Показник	Значення у 2024 р.	Що показує цей показник	Значення для цифрової дипломатії США
Виміряна щотижнева аудиторія USAGM	427 млн осіб	Кількість людей, які щонайменше раз на тиждень користуються контентом мереж USAGM	Масштаб глобального інформаційного охоплення США
Кількість країн охоплення	понад 100 країн	Географічна присутність американського міжнародного мовлення	Можливість працювати з різними регіонами та політичними середовищами
Кількість мов мовлення	63 мови	Мовна адаптація контенту до іноземних аудиторій	Підвищення доступності американських меседжів
Телевізійні, радіо- та цифрові афіліати	4 886	Партнерські канали поширення контенту у світі	Розширення мережі інформаційного впливу
Радіо- і телевізійні партнерські мережі	738	Партнерські мережі, що працюють у багатьох містах або ринках	Посилення регіонального охоплення
Середні щотижневі цифрові відеоперегляди	334 млн	Перегляди відео на сайтах і в соціальних мережах	Показник переходу до мультимедійної дипломатії
Середні щотижневі відвідування сайтів	36,5 млн	Інтенсивність користування цифровими платформами USAGM	Зростання ролі вебресурсів у зовнішньополітичній комунікації
Щомісячно активні користувачі проху tools	46 млн	Кількість користувачів інструментів обходу обмежень	Підтримка доступу до інформації в умовах цензури
Унікальні щотижневі відвідування сайтів через проху tools	17,7 млн	Рівень використання засобів доступу до заблокованого контенту	Практичне значення цифрової дипломатії в закритих інформаційних середовищах

Джерело: складено автором на основі [30]

Важливість USAGM полягає у здатності Сполучених Штатів взаємодіяти з аудиторіями у тих країнах, де доступ до незалежної інформації або суттєво обмежений, або перебуває під державним контролем. У цьому аспекті цифрові інструменти міжнародного мовлення виконують двояку функцію: з одного боку, вони забезпечують широке інформаційне покриття, а з іншого - просувають американські ідеї стосовно свободи слова, демократичних засад та забезпечення відкритого доступу до знань [28]. Згідно з даними USAGM, у 2024 році середня кількість щотижневих переглядів відеороликів на цифрових ресурсах та у соціальних мережах усіх мереж становила 334 мільйони, тоді як вебтрафік, після падіння у 2023 році, відновився до 36,5 мільйона середніх щотижневих відвідувань. Це демонструє поступовий перехід американського міжнародного мовлення від традиційних радіо- та телевізійних методів розповсюдження до багатоплатформної цифрової моделі, де вирішальне значення набувають вебсайти, соціальні мережі, відеоконтент та мобільний доступ.

Окрім загальносвітових числових метрик, необхідно брати до уваги також територіальні особливості американської "цифрової" дипломатії. Сполучені Штати не застосовують універсального підходу до комунікації з усіма державами, адже різні географічні зони вирізняються унікальними політичними обставинами, специфікою медіапросторів, мовними вимогами та рівнем відкритості цифрового середовища. Наприклад, у державах Європи та Євразійського простору на перший план виходять питання безпекових загроз, протистояння російській дезінформації, допомоги Україні та збереження засад демократичного устрою. Для країн Латинської Америки пріоритетними є теми утвердження демократії, вирішення міграційних процесів, розширення економічної взаємодії, викорінення корупції та протидія впливу авторитарних режимів. На Близькому Сході ж увага зосереджується на безпекових аспектах, стабілізації ситуації, боротьбі з проявами екстремізму, дотриманні прав людини та розвитку співпраці в регіоні. З огляду на ці чинники, цифрові платформи, які

використовує Америка, комбінують наскрізний зовнішньополітичний наратив із контентом, що локалізований і припасований до потреб окремої цільової групи.

Таблиця 2.3

Регіональне охоплення міжнародних медійних каналів США

Регіон	Виміряна щотижнева аудиторія, млн осіб	Основні канали / мережі	Дипломатичне значення
Латинська Америка	101,2	VOA, ОСВ	Підтримка інформаційної присутності США у регіоні, де важливими є питання демократії, міграції та впливу авторитарних держав
Близький Схід, Південна і Центральна Азія, Західна Азія, Євразія	102,8	RFE/RL, VOA	Робота з регіонами стратегічної безпеки, підтримка союзників, протидія дезінформації
Субсахарська Африка	93,6	VOA	Поширення інформації про США, розвиток гуманітарного, демократичного та освітнього впливу
Східна та Південно-Східна Азія	92,5	RFA, VOA	Комунікація в умовах конкуренції з Китаєм та обмеженого доступу до незалежної інформації
Близький Схід і Північна Африка	34,3	MBN, VOA	Підтримка інформаційної присутності в регіоні безпекових і політичних криз
Інші діаспорні аудиторії	2,4	RFA, RFE/RL, VOA	Робота з російськомовними та китайськомовними спільнотами за межами основних країн походження

Джерело: складено автором на основі [29]

Черговим потужним засобом, яким послуговується цифрова дипломатія Сполучених Штатів, є мультимедійний контент, адже для сучасної аудиторії візуальні та стислі формати сприймаються значно швидше, аніж об'ємні офіційні документи. У цифровій сфері вже недостатньо просто оприлюднити якесь повідомлення чи офіційний пресреліз: вирішальним стає те, наскільки легко подану інформацію зрозуміють, оперативно поширять і коректно трактуватимуть. З огляду на це, Сполучені Штати активно залучають короткі відеоролики, інфографіку, аудіопередачі (подкасти), інтерактивні матеріали, прямі трансляції та серії публікацій у соціальних мережах. Подібні формати

дають змогу пояснювати заплутані питання міжнародної політики у доступніший спосіб: наприклад, політику санкцій, надання військової підтримки союзникам, гуманітарну допомогу, відстоювання прав людини чи протидію дезінформації. Цей підхід є надзвичайно значущим для молодшого покоління, яке зазвичай отримує політичну інформацію не через офіційні вебсайти, а через стислі цифрові матеріали у телемережах.

Не менш вагому роль у цифровій дипломатії США відіграють локальні вебсторінки американських представництв та консульств. Їхня цінність полягає у тому, що вони не просто ретранслюють загальну позицію Вашингтона, а адаптують її відповідно до особливостей конкретної країни, її політичної кон'юнктури, громадських настроїв та нагальних проблем. Приміром, американське посольство в Україні фокусується на темах війни, безпеки, військово-фінансової підтримки, відбудови, санкцій проти РФ, захисту демократичних інститутів та просування до євроатлантичних структур. Водночас, у інших державах комунікація може бути збудована навколо економічного співробітництва, освіти, культури, візових питань, розвитку громадянського суспільства чи спільних ініціатив у сфері безпеки [33, с. 11-18]. Саме ця локалізація сприяє підвищенню ефективності дипломатії США у цифровому просторі, оскільки адресати бачать не абстрактні загальні заяви, а меседжі, релевантні їхньому реальному життєвому контексту.

До системи цифрової дипломатії Сполучених Штатів належать також їхні цифрові освітні та культурні програми. Хоча на перший погляд вони можуть не здаватися прямим політичним спілкуванням, саме через них часто формується тривале прихильне ставлення до Штатів. Онлайн-лекції, віртуальні програми обміну, цифрові курси володіння англійською мовою, інформаційні кампанії про навчання у США, вебінари, зустрічі з експертами та віртуальні культурні заходи чинять м'якший, проте глибший вплив, ніж стандартні політичні звернення. Вони не примушують аудиторію погоджуватися з американською точкою зору, але поступово розпалюють інтерес до американської науки, освіти, культури, суспільної моделі та політичних цінностей. Через це подібні програми слугують

інструментом довгострокового впливу, який створює не миттєву реакцію, а надійні зв'язки, довіру та лояльність.

Окремої уваги гідні технологічні засоби, спрямовані на забезпечення доступу до інформації в умовах цензури та цифрових обмежень. Для США це чи не найважливіший напрям, оскільки цифрова дипломатія діє не лише там, де інформація розповсюджується вільно, а й у тих середовищах, де уряди блокують незалежні медіа, обмежують доступ до вебсайтів чи контролюють онлайн-простір. Фонд "Відкриті Технології" (Open Technology Fund), що є частиною системи USAGM, фінансує технології, які допомагають користувачам долати інтернет-блокування та отримувати доступ до забороненого контенту. У 2024 році проксі-інструменти, пов'язані з USAGM, мали 46 мільйонів щомісячно активних користувачів, а тижнева кількість унікальних відвідувань сайтів через ці засоби сягнула 17,7 мільйона. Ці дані свідчать, що цифрова дипломатія США не обмежується лише публікаціями у соцмережах, а включає практичну допомогу в забезпеченні доступу до відомостей у закритих або контрольованих інформаційних доменах.

Таким чином, ключові засоби й канали цифрової дипломатії США функціонують як єдина, багатоступенева система. Формальні вебресурси транслюють офіційну позицію держави, соціальні мережі забезпечують швидкість та широке охоплення, посольства адаптують меседжі до локальних умов, міжнародне мовлення підтримує глобальну присутність у медіа, мультимедійний контент робить складні теми зрозумілішими, а технології для обходу цензури допомагають зберегти доступ до альтернативної інформації там, де він перекритий. Сила американської цифрової дипломатії криється саме у комбінації цих інструментів. Вона не зводиться до простої присутності у мережах, а виступає цілісним механізмом зовнішньополітичного впливу, що дозволяє США інформувати, роз'яснювати, переконувати, оперативно реагувати на кризові моменти та утримувати свою позицію у світовому інформаційному полі.

2.3. Практики цифрової дипломатії США в умовах сучасних міжнародних викликів

Те, як Сполучені Штати застосовують цифрову дипломатію в сучасному міжнародному контексті, свідчить, що для Вашингтона віртуальне поле давно перестало бути лише додатковим засобом інформування. Воно трансформувалося у повноцінне поле битви зовнішньої політики, де паралельно виконуються функції роз'яснення офіційної позиції, протидії неправдивій інформації, зміцнення зв'язків із партнерами, робота з громадськістю за кордоном та просування демократичних ідеалів. Найбільш очевидно це стало помітним після початку повномасштабної агресії РФ проти України, а також на тлі посилення суперництва між США та авторитарними державами, котрі завзято використовують інформаційні вкиди, цензурні обмеження, контроль над медіа та маніпуляції у соціальних мережах. У такій обстановці цифрова дипломатія Вашингтона функціонує не лише як комунікаційний канал, а як чинник політичної стійкості: вона сприяє оперативному поясненню урядових кроків, формуванню міжнародної солідарності, підтримці довіри до офіційних джерел та мінімізації впливу ворожих наративів.

Одним із найяскравіших проявів цифрової дипломатії США стала медійна підтримка України та нейтралізація російської дезінформації. Американські цифрові ресурси у цьому напрямку виконують комплексне завдання: вони розкривають суть допомоги, яку Вашингтон надає Києву, висвітлюють військові злочини Росії, спростовують неправдиві твердження російської пропаганди, демонструють позицію країн-союзників та підтримують український голос на міжнародній інформаційній арені [32, с. 167-175]. Як-от, згідно зі звітом щодо Operation Atlantic Resolve, USAGM в Україні поширює новини та пов'язаний контент через Voice of America та Radio Free Europe/Radio Liberty, а також задіює Open Technology Fund, аби забезпечити доступ до інформації у межах Росії через VPN, де прямий доступ до ресурсів USAGM є обмеженим. Було окремо наголошено, що завдяки додатковому фінансуванню, пов'язаному з Україною,

США планували забезпечити щомісячний доступ до ресурсів для більш ніж 14,7 мільйона активних користувачів VPN у Росії. Це ілюструє, що цифрова дипломатія у воєнний час не обмежується публікаціями у соцмережах, а включає технічне забезпечення доступу до альтернативних даних у закритих інформаційних просторах.

Важливою рисою американської цифрової стратегії є перехід від загальних політичних заяв до створення специфічного цифрового контенту, здатного швидко розходитися серед різноманітних аудиторій. Під час війни проти України ключову роль відігравали відеоматеріали, репортажі, короткі роз'яснення, верифікації фактів (фактчеки), подкасти та контент, адаптований для соціальних мереж. Наприклад, упродовж другого кварталу 2024 року Voice of America розмістила 31 матеріал і фактчек, присвячений дезінформації навколо України. У цьому ж руслі діяли російськомовні та україномовні платформи VOA, які накопичували мільйони переглядів, а подкасти цих редакцій були доступні на популярних стрімінгових сервісах із початку конфлікту. Ця практика важлива тим, що Сполучені Штати не просто висловлюють підтримку Україні, а її генерують інформаційне забезпечення цієї підтримки: пояснюючи її необхідність, висвітлюючи загрози, що їх несе російська агресія, та методи, якими російська дезінформація намагається впливати на світове сприйняття війни.

Особливий інтерес викликає практика використання коротких відеоформатів. У 2024 році RFE/RL активно розвивала свій профіль у TikTok, орієнтований на українського користувача. За даними USAGM, у травні 2024 року акаунт Radio Svoboda у TikTok зібрав 8 мільйонів переглядів, що позначило зростання на 485% порівняно з попереднім місяцем. Один ролик про евакуацію з Харківщини сягнув 3,29 мільйона переглядів, а контент від Donbas Realii у TikTok збільшився на 163%, досягнувши 2,8 мільйона переглядів. Ці показники є значущими, оскільки вони відображають зміну парадигми дипломатичної комунікації: в умовах війни та інформаційного перенасичення аудиторія частіше реагує не на об'ємні офіційні документи, а на стислі, емоційно насичені та

візуально зрозумілі матеріали. Для США це означає, що цифрова дипломатія мусить бути не лише точною, а й належним чином адаптованою до тих форматів, у яких насправді живе сучасне суспільство [36].

Таблиця 2.4

Динаміка окремих показників цифрової та медійної присутності США у
2022–2024 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	Зміна 2023/2022, %	2024 р.	Зміна 2024/2023, %	Аналітичний коментар
Виміряна щотижнева аудиторія USAGM, млн осіб	410	420	+2,4%	427	+1,7%	Загальна аудиторія зростала помірно, але стабільно, що свідчить про збереження попиту на американський міжнародний медійний контент.
Середні щотижневі цифрові відеоперегляди, млн	487	376	-22,8%	334	-11,2%	Попри падіння загальних відеопереглядів після пікових періодів, відео залишалось одним із головних форматів кризової комунікації.
Загальна кількість телевізійних, радіо- та цифрових афіліатів	4 284	4 434	+3,5%	4 886	+10,2%	США розширювали мережу партнерського поширення контенту, що посилює стійкість комунікації в різних регіонах.
Кількість радіо- і телевізійних партнерських мереж	568	606	+6,7%	738	+21,8%	Зростання партнерських мереж показує, що цифрова дипломатія США поєднується з традиційними каналами, а не повністю замінює їх.
Річний бюджет USAGM, млн дол. США	885,0	881,0	-0,5%	866,9	-1,6%	Бюджет дещо скорочувався, але охоплення продовжувало зростати, що свідчить про підвищення ролі цифрових і партнерських каналів.

Кількість мов мовлення	63	63	0%	63	0%	Мовна структура залишалася стабільною, що дозволяло США зберігати доступ до різних регіональних аудиторій.
------------------------	----	----	----	----	----	--

Джерело: складено автором на основі [34, с. 159-196]

Надані табличні відомості демонструють цікаву траєкторію: охоплення американського міжнародного мовлення загалом зростало у проміжок 2022–2024 років, водночас кількість переглядів цифрових відеоматеріалів мала тенденцію до зниження. На перший погляд, це могло б сигналізувати про певне падіння ефективності цифрових каналів, однак справжня картина є значно глибшою. З огляду на старт повномасштабної агресії РФ проти України, протестні рухи в Ірані та інші значні події 2022 року, попит на відеоконтент перебував на безпрецедентно високому рівні; отже, подальше спадання частково пояснюється нормалізацією після пікового інформаційного сплеску. Водночас, нарощування загального контингенту слухачів та розширення мережі афілійованих структур свідчать про те, що Сполучені Штати компенсують зміни у споживанні контенту через більш розгалужену партнерську екосистему, залучення регіональних ЗМІ, використання локалізованих платформ та інтеграцію цифрових і класичних медіа-каналів. Інакше кажучи, методологія американської цифрової дипломатії полягає не лише у накопиченні показників перегляду, а у формуванні більш життєздатної архітектури для розповсюдження інформації.

Іншою складовою є робота з аудиторіями, що перебувають під впливом цензурних обмежень. Для США це критично актуально у контексті таких територій, як Росія, КНР, Іран, Куба, Афганістан та низка інших юрисдикцій, де державні органи можуть обмежувати або контролювати доступ до неупередженої інформації. Згідно зі звітом USAGM за 2024 рік, Open Technology Fund забезпечує засобами для подолання мережевих бар'єрів; у 2024 році подібні проксі-інструменти використовували 46 мільйонів осіб щомісяця, а кількість унікальних щотижневих звернень до веб-ресурсів USAGM через ці інструменти

зросла на 20%, досягнувши позначки 17,7 мільйона. Це є вагомим аргументом, оскільки цифрова дипломатія тут виконує не лише функцію комунікації, а й інфраструктурну роль: вона допомагає адресатам фізично дістатися до контенту, доступ до якого намагається заблокувати їхній уряд.

На практичному рівні Сполучені Штати також інтенсивно залучають цифрову дипломатію для роботи з артикульованими регіональними групами. Наприклад, у 2024 році USAGM зафіксувала 9,8 мільйона слухачів в Україні, що становило 33,3% охоплення дорослого населення у межах дослідження, демонструючи приріст на 71% порівняно з попереднім опитуванням. В Узбекистані аудиторія RFE/RL та VOA сягнула 2,6 мільйона осіб, із приростом 614% щодо попереднього вимірювання. У Нігерії аудиторія VOA склала 5,1 мільйона, показавши зростання на 286%. Ці показники ілюструють, що стратегія цифрової дипломатії США не є уніфікованою: вона диференціюється залежно від кожного регіону, адаптуючись до специфіки локального інформаційного поля, рівня медіадоступності, політичного клімату та домінуючих тем, пов'язаних із кризами.

Також підтримання довіри до інформаційного продукту американського походження. У 2024 році, відповідно до даних USAGM, 86% глядацької бази Voice of America, 82% аудиторії RFE/RL, 98% слухачів RFA та 83% контингенту MBN розцінювали відповідний контент як цілком або частково достовірний. Ба більше, суттєва частина аудиторії підкреслювала, що ці матеріали сприяють формуванню їхньої думки щодо ключових питань: 76% для VOA, 65% для RFE/RL, 80% для RFA і 69% для MBN. Це першочергово для цифрової дипломатії, оскільки результативність такого впливу залежить не лише від кількості контактів, а й від того, чи є джерело надійним для аудиторії [5, с. 126]. У світовому контексті, де дезінформаційні кампанії нерідко оперують емоційними тригерами, спрощеннями та безперервним повторенням, довіра до вихідного ресурсу перетворюється на окремий стратегічний актив.

Окремим вектором у практиці цифрової дипломатії США виступає узгодження дій із країнами-союзниками у протиборстві з іноземними

інформаційними втручаннями. Упродовж 2024 року Державний департамент США активно просував Framework to Counter Foreign State Information Manipulation - механізм для дипломатичної взаємодії щодо загроз іноземного інформаційного тиску. Крім того, у рамках заходів протидії російській пропаганді у червні 2024 року у Варшаві було ініційовано Ukraine Communications Group, завданням якої є синхронізація комунікацій урядів-партнерів, просування об'єктивного висвітлення подій російсько-української війни, посилення українських наративів та викриття маніпуляцій Кремля. Це демонструє, що сучасна цифрова дипломатія США все більше функціонує не як односпрямований потік повідомлень, а як багатовекторна координація демократичних сил у спільному інформаційному просторі.

Отже, сучасні практики цифрової дипломатії США у відповідь на актуальні глобальні виклики можна інтерпретувати як комбінацію низки стратегічних напрямів: оперативне роз'яснення зовнішньополітичної позиції, підтримка партнерів, нейтралізація дезінформації, використання короткоформатного мультимедійного контенту, гарантування доступу до інформації в умовах обмежень, робота з регіональною аудиторією та спільна діяльність із союзниками. Найбільш репрезентативним прикладом є ситуація в Україні, де цифрова дипломатія США поєднує офіційні заяви, міжнародне мовлення, верифікацію фактів, відеоматеріали, підтримку незалежних медіа, надання технічних засобів для доступу та багатосторонню взаємодію для протидії російським інформаційним операціям. Внаслідок цього цифрова дипломатія США постає не просто як присутність у соціальних мережах, а як гнучка система зовнішньополітичного впливу, здатна реагувати на військові конфлікти, цензуру, пропаганду, технологічну гонку та кризу довіри у світовій інформаційній сфері.

РОЗДІЛ 3

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ США

3.1. Основні виклики та обмеження цифрової дипломатії США

Хоча цифрова дипломатія Сполучених Штатів Америки продемонструвала значний прогрес, її успіх не є автоматичним, адже він обумовлений низкою зовнішніх та внутрішніх чинників. Ми вже бачили, як цифрові канали стали ключовим інструментом для реалізації зовнішньополітичних цілей США, зокрема через офіційні веб-ресурси, соцмережі, міжнародне мовлення, мультимедійний контент, локалізовані сторінки посольств та технології доступу до інформації. Однак саме широке використання цих засобів породжує не лише можливості, а й певні труднощі. Чим інтенсивніше держава діє в цифровому просторі, тим більше вона залежить від алгоритмів платформ, швидкості поширення даних, рівня довіри цільової аудиторії, політичного середовища, кібербезпеки та здатності протистояти маніпуляціям. Таким чином, головні виклики для цифрової дипломатії США полягають не у браку технічних шляхів комунікації, а у здатності цих шляхів забезпечувати реальні зовнішньополітичні результати.

Одним із найголовніших викликів є надмірний інформаційний потік, що впливає на глобальну аудиторію. Сучасний інтернет-користувач щодня поглинає нескметну кількість меседжів із соцмереж, новинних агрегаторів, месенджерів, блогів, відеохостингів та думок інфлюенсерів. У такому хаосі навіть офіційна позиція могутньої держави може просто загубитися серед інших даних. Для Вашингтона це створює суттєве обмеження: дипломатичне повідомлення має не просто бути опубліковане, а мусить привернути увагу, бути зрозумілим і сприйнятим коректно [30]. Суть проблеми полягає в тому, що цифрова дипломатія змушена конкурувати не лише з позиціями інших країн, але й із розважальним контентом, емоційними новинами, дезою, мемами, блогерами та

алгоритмічно просунутими матеріалами. Тому на практиці дипломатичний контент вимушено адаптується до логіки платформ: стає більш стислим, візуально насиченим, емоційно акцентованим та швидким у подачі. Проте це несе ризик надмірного спрощення комплексних зовнішньополітичних тем, коли серйозні питання війни, санкцій, безпеки, прав людини чи міжнародного права зводяться до формату коротких цифрових заміток.

Другим значущим бар'єром є залежність цифрової дипломатії США від комерційних платформ. Соціальні мережі, відеосервіси та цифрові платформи не перебувають у власності дипломатичних структур, проте саме через них значна частина зовнішньополітичних повідомлень американської сторони доходить до іноземного споживача. Це означає, що ефективність цифрової дипломатії певною мірою залежить від алгоритмів, правил модерації, технічних оновлень, політики власників платформ і навіть комерційних інтересів приватних корпорацій. Хоча Держдепартамент США має внутрішні директиви щодо застосування соцмереж (наприклад, 5 FAM 790 визначає їхнє використання для внутрішньої та зовнішньої співпраці, комунікації та офіційної взаємодії), наявність правил не усуває самої залежності від платформ, а лише структурує роботу з ними. Якщо платформа змінює правила ранжування контенту, обмежує його охоплення або перетворюється на поле для масованих інформаційних атак, дипломатичні органи не завжди здатні повністю контролювати результат комунікаційної кампанії.

Окрема складність виникає через проблему дезінформації та зовнішніх інформаційних маніпуляцій. Штати активно позиціонують себе як країну, що протистоїть пропаганді, захищає інформаційну свободу та підтримує демократичне інформаційне поле. Водночас саме американська цифрова дипломатія часто стає мішенню для атак з боку держав-суперників, зокрема Росії, Китаю, Ірану та інших акторів, які прагнуть посіяти недовіру до США, ослабити єдність союзників або представити американську політику як егоїстичну, агресивну чи лицемірну [22, с. 77]. Саме тому у 2024 році Держдепартамент просував «Framework to Counter Foreign State Information

Manipulation» як механізм співпраці з партнерами щодо загрози іноземних інформаційних втручань. Це підкреслює, що дезінформація розглядається не як другорядна медійна проблема, а як реальна загроза міжнародній безпеці та зовнішній політиці. Проте складність полягає в тому, що боротьба з фейками у вільному суспільстві має врівноважувати захист інформаційного середовища зі збереженням свободи вираження поглядів. Саме цей баланс є одним із найскладніших обмежувальних факторів для США.

Важливим чинником, що стримує цифрову дипломатію США, є проблема довіри. Навіть ідеально вибудована комунікація не спрацює, якщо аудиторія не довіряє джерелу або сприймає його як інструмент політичної пропаганди. Для Сполучених Штатів це питання особливо гостре, оскільки їхня зовнішня політика має різне сприйняття по різних регіонах світу. Деякі США бачать як гаранта безпеки та прихильника демократії, а в інших місцях - як державу, що просуває свої інтереси під прикриттям універсальних цінностей. Тому американська цифрова дипломатія не може обмежуватися простим повторенням офіційних заяв. Вона мусить враховувати специфічні страхи, очікування, культурні нюанси та історичний досвід конкретної аудиторії. Дані USAGM за 2024 рік свідчать про значне охоплення американського міжнародного мовлення - 427 млн осіб щотижня, проте розмір охоплення сам по собі не гарантує повної довіри чи бажаного політичного ефекту. Велика аудиторія - це лише потенціал впливу, тоді як реальний результат залежить від якості контенту, його локалізації, репутації джерела та здатності відповідати на запити цільової групи.

Ще один виклик - це оцінка результативності цифрової дипломатії. У цифровому середовищі легко фіксувати показники на кшталт кількості переглядів, підписників, репостів, лайків чи відвідуваності сайтів, але набагато важче визначити, чи справді ці метрики змінили ставлення аудиторії до США чи вплинули на її політичну поведінку. Наприклад, у 2024 році USAGM зафіксувала 334 млн середніх щотижневих цифрових відеопереглядів, а інструменти для обходу цензури від Open Technology Fund щомісяця використовували 46 млн осіб. Ці числа вказують на високий рівень цифрового проникнення, але вони не

дають повної відповіді на питання: чи покращилося розуміння позиції США після перегляду матеріалу, чи зросла довіра до американських джерел, чи змінилося сприйняття певної міжнародної проблеми. Отже, одне з ключових обмежень цифрової дипломатії полягає у тому, що кількісні показники переважно не дорівнюють якісному впливу.

Серйозним гальмом є також питання кібербезпеки. Цифрова дипломатія функціонує через вебсайти, акаунти, електронні системи, бази даних, аналітичні інструменти та онлайн-канали зв'язку. Це робить дипломатичну інфраструктуру вразливою до хакерських атак, витоків даних, фішингу, фейкових акаунтів, дідфейків та маніпуляцій з цифровою ідентичністю. Для США ця проблема набуває особливого значення в умовах глобального технологічного суперництва. У «Міжнародній кібер- та цифровій стратегії США» 2024 року підкреслено важливість створення інноваційного, безпечного та правозахисного цифрового майбутнього. По суті, це означає, що цифрова дипломатія мусить не просто використовувати технології, а й бути готовою захищати власні канали від ворожого втручання [28]. У разі компрометації офіційного акаунту, витoku дипломатичної інформації або поширення фальшивого повідомлення можуть настати не лише репутаційні, але й серйозні політичні наслідки.

Окремо варто згадати про інституційну та політичну хисткість у сфері протидії дезінформації. Як демократія, США стикаються із внутрішніми дебатами щодо того, де пролягає межа між протидією іноземним маніпуляціям та ризиком державного втручання у свободу слова. Ця проблема загострилася після згорання діяльності Global Engagement Center 23 грудня 2024 року та оголошення у квітні 2025 року про закриття офісу Counter Foreign Information Manipulation and Interference. Офіційно це пояснювалося необхідністю захисту свободи слова та критикою можливого надмірного державного контролю у сфері інформації. Для цифрової дипломатії США ця ситуація є подвійним викликом: з одного боку, демократія повинна уникати цензури, а з іншого - не може ігнорувати скоординовані зовнішні інформаційні операції. Таким чином,

інституційна нерівномірність у цій сфері може послабити здатність Америки системно реагувати на зовнішні інформаційні загрози.

Ще одним стримуючим фактором є нерівномірний доступ до цифрового простору у різних регіонах світу. Цифрова дипломатія працює ефективно там, де аудиторія має стабільний інтернет, доступ до соцмереж, цифрову грамотність та змогу вільно споживати інформацію. Проте у багатьох країнах доступ до незалежних джерел обмежений через державну цензуру, блокування платформ, слабку інфраструктуру або страх користувачів перед репресіями. Тому США змушені доповнювати стандартну цифрову комунікацію інструментами для обходу цензури, міжнародним мовленням та партнерськими медіамережами. Але навіть ці засоби не вирішують проблему цілком: якщо аудиторія живе під постійним контролем чи піддається пропаганді, одного лише надання доступу до інформації недостатньо для зміни її поглядів. У таких випадках цифрова дипломатія вимагає тривалої, послідовної і різноформатної роботи, що поєднує інформаційні, освітні, культурні та технологічні методи. [3, с. 179-182]

Також необхідно враховувати ризик надмірної персоналізації та політизації цифрової дипломатії. У соціальних мережах дипломатичні повідомлення часто асоціюються не лише з установою, а й із конкретними політичними лідерами, послами, речниками чи посадовими особами. Це може бути перевагою, адже персоналізований меседж виглядає більш "живим" і зрозумілим. Проте це несе й ризики: зміна адміністрації, політичного вектору чи стилю публічних комунікаторів може радикально змінити тональність цифрової дипломатії. Для США, де зовнішня політика певною мірою залежить від зміни урядів, це особливо актуально. Одна адміністрація може робити акцент на багатосторонності, правах людини та підтримці союзників, тоді як інша може віддати перевагу більш жорсткому національному інтересу або переглянути раніше прийняті формати міжнародної взаємодії.

Рис. 3.1. Основні виклики та обмеження цифрової дипломатії США

Джерело: складено автором на основі [8]

Отже, головні труднощі та перешкоди у цифровій дипломатії Сполучених Штатів зумовлені тим, що цифровий простір являє собою одночасно й арену для нових можливостей, і поле значних загроз. Штати володіють потужною інфраструктурою цифрових комунікацій, великим охопленням аудиторії, розгалуженою системою міжнародного мовлення, сучасними технологіями для донесення інформації та вагомим доробком у сфері публічної дипломатії. Проте дієвість цієї системи стримується поширенням неправдивої інформації, шаленою боротьбою за увагу, недовірою з боку певних верств населення, залежністю від комерційних інтернет-платформ, кібернетичними небезпеками, труднощами з об'єктивним вимірюванням фактичного впливу, а також внутрішніми

політичними суперечками щодо меж протидії маніпуляціям інформацією. Таким чином, ключова дилема цифрової дипломатії США полягає не у браці засобів, а у потребі інтегрувати швидкість, технологічну оснащеність та масштаб комунікації із забезпеченням довіри, сталості, безпеки та дотримання засад демократії.

3.2. Проблеми ефективності цифрової дипломатії США в умовах глобального геополітичного протистояння

Труднощі з ефективністю цифрової дипломатії Сполучених Штатів у контексті світового геополітичного суперництва криються не стільки в обмеженості комунікаційних каналів, скільки у складності трансформування охоплення інформацією у реальний політичний вплив. Вашингтон володіє розгалуженим арсеналом цифрових засобів: офіційними джерелами Держдепартаменту, сторінками дипмісій, соціальними мережами, міжнародним радіомовленням, медіаплатформами, технологіями для обходу цензури та програми підтримки доступу до інформації. Однак у сучасному світі сам факт наявності великої аудиторії ще не гарантує автоматичне зростання довіри до політики Америки. Приміром, протягом 2024 року мережі USAGM зафіксували рекордний показник щотижневої аудиторії - 427 мільйонів осіб у понад ста країнах, але ця цифра свідчить насамперед про масштаб доступу до контенту, а не про кардинальну зміну ставлення аудиторії до США чи їхніх зовнішньополітичних рішень. Тому ключове питання ефективності полягає в тому, чи здатна вона не лише інформувати, а й переконувати, формувати довіру, протистояти ворожим наративам та підтримувати зовнішньополітичні цілі Штатів у взаємодії з Росією, Китаєм, Іраном та іншими суб'єктами.

Однією з головних перешкод є розрив між кількісними показниками та фактичним дієвим впливом. У цифровій дипломатії легко демонструвати показники охоплення, кількості переглядів, підписників чи трафіку на сайтах, проте значно складніше довести, що ці контакти справді здатні змінити політичні

погляди цільових груп. Наприклад, у 2022 році USAGM охоплювала 410 мільйонів осіб щотижня, генеруючи 487 мільйонів середніх щотижневих переглядів відеоконтенту; у 2023 році аудиторія становила 420 мільйонів, а у 2024 - 427 мільйонів. Таким чином, загальний охоплення зростає, проте оцінювати результативність цього зростання лише арифметично не можна, адже для частини слухачів американський контент може слугувати корисним джерелом відомостей, а для інших - сприйматися як інструмент політичного тиску [25, с. 114-121]. Звідси виникає методологічна проблема: цифрова дипломатія США може бути помітною, але не завжди достатньо вагомою у переконанні. Для досліджень у цій царині це критично, оскільки ефективність слід оцінювати не лише за обсягом присутності, а й за рівнем сформованої довіри, змінами у сприйнятті, здатністю протистояти маніпуляціям та довгостроковими наслідками.

Ще одна проблема полягає у тому, що цифрова дипломатія США функціонує в умовах активного спротиву з боку геополітичних опонентів. Росія, Китай та Іран не просто поширюють альтернативні трактування світових подій, а цілеспрямовано працюють над ерозією довіри до західних медіа, зовнішньої політики Америки та демократичних інститутів загалом. Це особливо очевидно на тлі російської агресії проти України, де інформаційна війна інтегрована у ширше військово-політичне протистояння. Сполучені Штати намагаються реагувати через перевірку фактів, підтримку незалежних медіаресурсів, міжнародне мовлення, цифрові кампанії та узгоджені дії з партнерами. У червні 2024 року США та Польща ініціювали у Варшаві Ukraine Communications Group, мета якої - протистояти неправдивим наративам про російську агресію та підтримувати фактологічний підхід у глобальному інформаційному полі. Подібна ініціатива ілюструє, що цифрова дипломатія США більше не може існувати ізольовано: для досягнення результатів їй потрібна синхронізація з союзниками, єдність меседжів, швидкий обмін даними та координована відповідь на інформаційні вкиди.

Серйозним фактором, що обмежує дієвість, є посилення контролю авторитарних режимів над власним інформаційним простором. За таких умов навіть високоякісний американський контент може не дістатися адресата без застосування додаткових технічних рішень. Саме тому Штати залучають не лише медійні та дипломатичні канали, а й інструменти для обходу цензури. У 2024 році USAGM через Open Technology Fund фінансувала такі інструменти, якими користувалися 46 мільйонів активних користувачів щомісяця, а середній тижневий трафік на сайти USAGM через проксі-сервіси сягав 17,7 мільйона відвідувань. Це значущий показник, оскільки він демонструє, що успіх цифрової дипломатії у закритих режимах залежить не лише від змістовної складової повідомлень, а й від технічної спроможності аудиторії їх взагалі отримати [29]. Водночас сама потреба у таких інструментах підсвічує межі американського інформаційного впливу: коли уряди блокують платформи, переслідують незалежні ЗМІ або обмежують доступ до мережі, цифрова дипломатія змушена функціонувати в умовах постійного технічного та політичного опору.

Важливим аспектом, який впливає на результативність, є конкуренція за довіру. В умовах сучасного геополітичного зіткнення аудиторія часто не просто споживає інформацію, а робить вибір, яким джерелам віддавати перевагу. Для США це виклик, оскільки репутація американської політики варіюється у різних частинах світу. У деяких регіонах Штати асоціюються з демократичними цінностями, гарантуванням безпеки, свободою слова та можливостями для розвитку, тоді як в інших панує недовіра, зумовлена історичним досвідом, антиамериканськими наративами чи впливом місцевої пропаганди. З цієї причини дані про рівень довіри до контенту мають більшу вагу, аніж проста статистика переглядів. Згідно з даними USAGM за 2024 рік, 86% аудиторії Voice of America, 82% RFE/RL, 98% RFA та 83% MBN вважали їхні матеріали високонадійними чи такими, що викликають певну довіру. Проте ці показники не означають, що довіру до США як до держави висловила уся світова аудиторія; вони скоріше підтверджують, що окремі американські медіамережі можуть мати високий рівень довіри серед своїх постійних реципієнтів.

Окремою проблемою у досягненні ефективності є внутрішня політична нестабільність інституцій, уповноважених протидіяти дезінформації. Для цифрової дипломатії США життєво необхідно мати стабільні механізми реагування на зовнішні інформаційні маніпуляції, однак у самих Сполучених Штатах це питання перетворилося на арену гострих внутрішньополітичних баталій. Global Engagement Center припинив діяльність у грудні 2024 року після того, як Конгрес не продовжив його повноваження, а у квітні 2025 року було оголошено про ліквідацію його наступника - офісу Counter Foreign Information Manipulation and Interference. Прихильники таких кроків мотивували це необхідністю захисту свободи слова та критикою надмірного державного втручання, тоді як опоненти акцентували на важливості таких структур для протидії російській та китайській дезінформації. Для сталості цифрової дипломатії це породжує проблему послідовності: коли профільні органи трансформуються чи ліквіднуються, союзникам і противникам важче оцінити стабільність американської політики у сфері інформаційної безпеки.

Важливо також брати до уваги зміщення глобального геополітичного змагання у сферу технологічної конкуренції. Вашингтон активно просуває концепцію відкритого, захищеного та правозахисного цифрового майбутнього, що закріплено у Стратегії міжнародної кіберполітики та цифрової політики 2024 року. У цьому документі цифрова політика пов'язується не лише з кіберзахистом, а й із дипломатією, створенням коаліцій, розробкою технологічних стандартів, питаннями штучного інтелекту та захистом прав людини у цифровому середовищі [30]. Проте проблема ефективності полягає в тому, що американське бачення цифрового устрою стикається з альтернативними моделями - зокрема, китайським вектором тотального державного технологічного контролю та російською моделлю інформаційного впливу через дезінформацію і дестабілізацію. Отже, цифрова дипломатія США повинна не тільки роз'яснювати позицію Вашингтона, а й доводити партнерам, що саме американська модель цифрового розвитку є більш безпечною, відкритою та вигідною для них.

Іншим викликом є те, що ідентичні повідомлення сприймаються неоднаково різними групами людей. Те, що знаходить відгук у Європі, може не мати такої ж переконливості в державах Глобального Півдня. Там набагато більший резонанс мають питання економічної диспропорції, спадщина колоніального минулого, недовіра до західних держав, нестабільність цін, проблеми міграції чи локальні конфлікти. Наприклад, наративи Сполучених Штатів щодо демократії, прав людини або світового порядку можуть знайти прихильників серед одних реципієнтів, але викликати сумніви в інших, якщо вони видаються упередженими або не враховують нагальних місцевих проблем. З огляду на це, цифрова дипломатія США мусить бути не просто універсальною, а адаптованою до місцевих реалій. Успіх залежить від того, наскільки американські меседжі враховують мовний контекст, історичний бекграунд, культурні особливості та специфічні потреби громад. Якщо цей аспект ігнорується, навіть технічно бездоганна кампанія може сприйматися як відчужена або надто формальна.

Отже, проблеми дієвості американської цифрової дипломатії в умовах нинішнього глобального геополітичного суперництва є багатограними. Сполучені Штати володіють значними ресурсами, широким охопленням аудиторії, потужними міжнародними медійними мережами, засобами для подолання цензури та досвідом у сфері публічної взаємодії. Однак застосування цих інструментів обмежене боротьбою за довіру, протидією дезінформації, цензурою в авторитарних режимах, надмірною політизацією зусиль із протидії маніпуляціям, труднощами у точному вимірюванні реального впливу та різнобічними поглядами на політику США у світі. В таких умовах цифрова дипломатія Сполучених Штатів може бути релевантною лише тоді, коли її успіх не вимірюється кількістю поширених матеріалів чи переглядів. Натомість, вона має функціонувати як довготривала система, що ґрунтується на довірі, адаптованій до місцевих умов комунікації, технологічній стійкості та скоординованих дій із партнерами. Саме ці складові визначають її справжню роль у сучасному світовому протистоянні.

3.3. Перспективи розвитку та вдосконалення цифрової дипломатії США

Напрямки еволюції цифрової дипломатії Сполучених Штатів не обмежуються лише розширенням присутності у соцмережах; вони лежать у площині переходу до моделі зовнішньополітичної комунікації, що є більш систематичною, технічно оснащеною та поглиблено обґрунтованою аналітично. Якщо на попередніх етапах основним завданням було забезпечити швидке онлайн-буття держустанов, представництв та міжнародних медіа-майданчиків, то нині на перший план виходить питання: яким чином добитися, щоб цифрова дипломатія стала не просто помітною, але й по-справжньому впливовою, стійкою та такою, що викликає довіру. Це вкрай актуально для Сполучених Штатів, адже вони оперують у середовищі, де такі суб'єкти, як Росія, КНР, Іран та інші, активно застосовують дезінформацію, цензуру, контроль за платформами, кібератаки та кампанії з маніпулювання громадською думкою. З огляду на це, подальший розвиток американської цифрової дипломатії мусить бути орієнтований на інтеграцію технологічних інновацій, створення контенту високої якості, адаптацію повідомлень до місцевих реалій, укріплення цифрової інфраструктури та більш точне оцінювання реального впливу на цільові групи.

Один із найбільш перспективних шляхів - це більш масштабне та відповідальне залучення потенціалу штучного інтелекту (ШІ). Державний департамент США вже окреслив цей вектор як ключовий для дипломатичної діяльності: у документі «Enterprise Artificial Intelligence Strategy FY 2024–2025» йдеться про застосування надійного ШІ для посилення дипломатичних зусиль Америки. Це може дати практичні переваги для цифрової дипломатії одразу за кількома напрямками: оперативний аналіз інформаційних потоків, ідентифікація операцій дезінформації, якісний переклад та адаптування матеріалів різними мовами, оцінка відгуку аудиторії, генерація візуальних матеріалів та прогнозування потенційних інформаційних загроз [5, с. 126]. Водночас, для

США критично важливо не допустити, щоб ШІ перетворився на бездумний компонент для масового тиражування офіційних заяв. Його справжня сила має полягати у допомозі дипломатам швидше орієнтуватися у мінливому інформаційному ландшафті, точніше розуміти настрої спільнот і динамічніше реагувати на кризові ситуації, а не замінювати людський фактор.

Другим важливим напрямом удосконалення є розвиток аналізу великих даних (дата-аналітики) та методів вимірювання результативності цифрової дипломатії. Сьогодні Сполучені Штати оперують значними кількісними показниками: наприклад, упродовж 2024 року медіамережа USAGM охоплювала 427 мільйонів осіб щотижня у понад ста країнах, а інструменти для подолання обмежень мали 46 мільйонів активних користувачів щомісяця. Проте майбутня ефективність цифрової дипломатії буде залежати не лише від розміру аудиторії, а й від розуміння того, що змінюється після контакту з американським контентом: чи зростає рівень довіри, чи змінюється ставлення до США, як сприймається конкретна криза, чи зростає готовність підтримувати демократичні ідеали, чи підвищується здатність розрізняти фейки. Тому Сполученим Штатам доцільно трансформуватися від простих метрик охоплення до більш комплексних індикаторів: показників довіри, динаміки зміни наративів, якості взаємодії, регіональних трендів, впливу на конкретні цільові групи та довгострокової сталості репутації.

Окремим вектором розвитку є подальша адаптація цифрової дипломатії до місцевих умов (локалізація). Американські посили не можуть бути уніфікованими для усіх регіонів, оскільки аудиторії в Європі, Азії, Африці, Латинській Америці чи на Близькому Сході мають свій унікальний історичний бекграунд, різний рівень довіри до США та свої особливі політичні очікування. Саме тому майбутня еволюція цифрової дипломатії США повинна ґрунтуватися на глибинному розумінні локального контексту [31, с. 188-206]. Для одних країн на першому плані стоятимуть питання безпеки та протидії російській інтервенції, для інших - економічна взаємодія, освітні програми, технологічний розвиток, кліматичні виклики, боротьба з корупцією, права людини чи доступ до

незалежних джерел інформації. Справді потужна цифрова дипломатія не просто перекладає офіційні заяви, а розкриває американську позицію через призму проблем, які є значущими саме для цієї місцевої аудиторії.

Важливим аспектом також є розвиток цифрової солідарності із країнами-союзниками та партнерами. У своїй «Міжнародній стратегії з кіберпростору та цифрових технологій» 2024 року США окремо акцентують увагу на концепції "digital solidarity"- готовності держав спільно працювати задля досягнення єдиних цифрових цілей, забезпечення спільної безпеки та збереження відкритого технологічного середовища. Для цифрової дипломатії це означає, що США повинні не лише самостійно транслювати власний порядок денний, але й формувати коаліції у сфері інформаційної стійкості. Цей підхід є особливо цінним у протидії інформаційним атакам, які часто спрямовані не на одну державу, а на всю архітектуру демократичних альянсів. Тому перспективним виглядає створення спільних комунікаційних груп, обмін аналітичними даними, узгодження реакцій на інформаційні операції, підтримка незалежних медіа та вироблення єдиних стандартів у сфері цифрової безпеки.

Ще одним вектором удосконалення є посилення захисту комунікаційних каналів у цифровій сфері. Ефективність цифрової дипломатії США буде підірвана, якщо їхні офіційні платформи залишаться уразливими до хакерських втручань, фішингу, створення фейкових акаунтів, використання контенту, згенерованого ШІ (deerfake), або витоків службової інформації. У перспективі вирішальне значення матиме не лише швидкість публікації матеріалів, а й гарантія їхньої автентичності. З цією метою Сполученим Штатам необхідно зміцнювати охорону офіційних сторінок, запроваджувати надійні системи верифікації для дипломатичних облікових записів, розвивати механізми оперативного спростування підробленого контенту та проводити навчання дипломатів із питань цифрової безпеки. Це стає особливо нагальним у контексті розвитку ШІ, коли фейковий відео- чи аудіоматеріал, або сфабриковані документи можуть з'являтися швидше, ніж офіційні структури встигнуть на них відповісти.

Перспективним залишається напрямок підтримки вільного доступу до інформації в закритих та авторитарних інформаційних режимах. Для Сполучених Штатів це має не лише технічне, а й глибоке політичне значення, оскільки доступ до нецензурованої інформації напряму пов'язується з принципами свободи слова, демократичними засадами та правами людини. Фонд відкритих технологій (Open Technology Fund) та пов'язані з USAGM інструменти для обходу цензури вже демонструють відчутні результати: у 2024 році проксі-інструменти використовували 46 мільйонів людей щомісяця, а щотижнева унікальна відвідуваність сайтів USAGM через ці інструменти сягнула 17,7 мільйона відвідувачів [1, с. 989-1021]. У майбутньому США можуть посилити цей напрямок, надаючи підтримку VPN-технологіям, захищеним каналам зв'язку, підвищуючи цифрову освіченість населення, забезпечуючи захист журналістів та створюючи контент, орієнтований на аудиторії, що перебувають під державним контролем інформаційного простору.

Також перспективною є зміна парадигми: перехід від реагуючої до проактивної цифрової дипломатії. Дипломатичні органи часто опиняються у ситуації необхідності реагувати вже після того, як криза, фейк чи інформаційна атака вже відбулися. Проте у майбутньому Сполучені Штати мають зосередитися на випереджувальних діях: пояснювати свою позицію до того, як її спотворять опоненти; готувати публіку до складних міжнародних рішень; заздалегідь формувати довіру до офіційних джерел; розбудовувати мережі партнерів, експертів та місцевих лідерів думок. Такий підхід дозволить цифровій дипломатії функціонувати не як "пожежна бригада" під час інформаційних загроз, а як постійний механізм формування сприятливого інформаційного поля для зовнішньої політики Америки.

Підсумовуючи, потенціал зростання цифрової дипломатії США полягає у Transition до більш зрілої моделі, де пріоритетами стають не лише швидкість чи масштаб розповсюдження даних, а довіра, достовірність, адаптація до місцевих умов, технологічна стійкість та стратегічна узгодженість. США вже мають значний інституційний та медійний фундамент для здійснення цифрової

дипломатії, проте її подальше вдосконалення вимагатиме відповідального впровадження ШІ, більш глибокого аналізу цільових аудиторій, надійного захисту комунікаційних каналів, надання допомоги у забезпеченні доступу до інформації в умовах цензури та більш активної синергії з демократичними союзниками. У найближчому майбутньому цифрова дипломатія США зможе бути по-справжньому дієвою лише за умови, що вона залишатиметься не просто технологічною, а й сутнісною (змістовною), достовірною та адекватно налаштованою на реальні потреби різних міжнародних спільнот.

ВИСНОВКИ

У цьому дипломному проєкті було проведено вивчення ролі, яку відіграє цифрова дипломатія у формуванні нинішньої зовнішньої політики Сполучених Штатів Америки. Згідно з результатами дослідження, цифрова дипломатія більше не може вважатися лише додатковим засобом для традиційної дипломатичної діяльності. Вона трансформувалася у самостійний і суттєвий вектор зовнішньополітичних зусиль, інтегруючи офіційну комунікацію, публічний вплив, управління інформаційним полем, реагування на кризові ситуації, просування національних інтересів та роботу з міжнародною громадською думкою. Актуальність цього напрямку невпинно зростає на тлі загальної світової цифровізації, інформаційних протистоянь, широкого поширення хибної інформації та посилення конкуренції між ключовими світовими державами.

Розділ перший був присвячений висвітленню теоретичних засад та методології дослідження цифрової дипломатії. Було з'ясовано, що цифрова дипломатія виникла як відповідь на фундаментальні зміни у способах міжнародного спілкування, надавши державам можливість безпосередньо звертатися до іноземної аудиторії через електронні ресурси, мережі соціальних комунікацій, відеоплатформи, цифрові кампанії та онлайн-ЗМІ. Вона виконує функції інформування, формування іміджу, просування політичних позицій, підтримання зв'язку з іноземними спільнотами та протидії інформаційним загрозам. Крім того, було встановлено глибокий зв'язок цифрової дипломатії з концепцією «м'якої сили», оскільки вона дає змогу впливати на інші країни не через примус, а через привабливість, переконливість, побудову довіри, поширення цінностей та формування позитивного міжнародного образу.

У праці доведено, що цифрова дипломатія США є одним із найпрогресивніших прикладів застосування цифрових інструментів у зовнішньополітичній діяльності. Сполучені Штати використовують її з метою підтримки свого глобального лідерства, надання роз'яснень щодо своїх

зовнішньополітичних рішень, зміцнення альянсів, просування демократичних ідеалів, захисту прав людини, протистояння авторитарним наративам та формування сприятливого інформаційного клімату. Унікальність американського підходу полягає в тому, що цифрова дипломатія реалізується не лише через офіційні заяви, випущені Держдепартаментом чи Білим домом, але і через розгалужену мережу посольств, консульських установ, системи міжнародного мовлення, освітні програми, мультимедійні формати та технологічні засоби доступу до інформації.

У другому розділі було проведено аналіз ключових інструментаріїв та практик, які застосовує цифрова дипломатія США. Встановлено, що її основними каналами є офіційні вебсайти, платформи соціальних мереж, сторінки американських дипломатичних представництв, цифрові брифінги, відеозвернення, інфографічні матеріали, аудіопередачі (подкасти), міжнародні медійні платформи, а також онлайн-програми у сфері культури та освіти. Значну роль у цьому відіграє міжнародне мовлення, зокрема такі структури як Voice of America, Radio Free Europe/Radio Liberty, Radio Free Asia та інші, які дають змогу США оперувати з аудиторіями у різних географічних регіонах. Особливої уваги заслуговують технології, призначені для обходу цензурних обмежень, що забезпечують розповсюдження інформації в країнах з жорстко контрольованим або закритим інформаційним простором.

Особлива увага в дослідженні була зосереджена на практиках застосування цифрової дипломатії США у світлі актуальних глобальних викликів. Найбільш наочним прикладом є військовий конфлікт між Росією та Україною, у рамках якого цифрова дипломатія США задіяна для підтримки Києва, інформування щодо обсягів американської допомоги, викриття російських дезінформаційних кампаній, консолідації союзників та формування міжнародної солідарності. У цьому контексті цифрова дипломатія виступає не просто як інформаційний супровід зовнішньої політики, а як складова ширшої боротьби за формування суспільного сприйняття війни, підтримання віри у фактичні дані та захист демократичного міжнародного устрою. США також активно залучають цифрові

канали для реагування на надзвичайні ситуації, роботи з молодшою аудиторією, підтримки незалежних ЗМІ та забезпечення координації з партнерами у сфері інформаційної безпеки.

Третій розділ був присвячений визначенню головних проблем та обмежувальних факторів, притаманних цифровій дипломатії Сполучених Штатів. До них належать надмірне інформаційне навантаження на реципієнтів, залежність від комерційних цифрових платформ, необхідність постійної конкуренції з дезінформаційними зусиллями, труднощі у точному вимірюванні реального впливу, кіберзагрози, ризики втрати суспільної довіри, нерівномірний доступ до інтернету у світі та внутрішньополітичні дебати в США щодо меж протидії інформаційним маніпуляціям. Було виявлено, що велика кількість переглядів, підписників або охоплень не завжди корелює з фактичною ефективністю. Для цифрової дипломатії вирішальне значення має не просто поширення повідомлення, а забезпечення його коректного розуміння, формування довіри до джерела інформації та вплив на ставлення цільової аудиторії.

Окрему складність створює глобальне геополітичне змагання, де цифрова дипломатія США стикається з активним опором з боку Росії, Китаю, Ірану та інших держав. Ці суб'єкти використовують цифровий простір для поширення альтернативних версій подій, дискредитації Сполучених Штатів, ослаблення єдності їхніх союзників та підриву довіри до демократичних інститутів. В умовах такого протистояння американська цифрова дипломатія мусить бути не лише швидкою у реакції, а й послідовною, ґрунтуватися на доведенні фактів, бути локалізованою та стійкою до спроб маніпуляцій. Її успішність залежить від здатності взаємодіяти з конкретними регіональними аудиторіями, враховуючи місцевий політичний та культурний контекст, а також підтримувати довготривалу довіру до американських інформаційних джерел.

Перспективи розвитку цифрової дипломатії США пов'язуються з відповідальним застосуванням технологій штучного інтелекту, посиленням аналізу даних (дата-аналітики), вдосконаленням методів вимірювання

результативності комунікацій, підвищенням кіберзахисту, розвитком технологій, що дозволяють обходити цензуру, глибокою адаптацією повідомлень до місцевих умов (локалізацією) та тіснішою взаємодією із демократичними союзниками. У майбутньому цифрова дипломатія США має еволюціонувати від простої присутності у цифровому середовищі до більш точного, стратегічно виваженого та гнучкого впливу на міжнародну аудиторію. Важливо, щоб вона не відступала від демократичних засад, зокрема принципів свободи вираження поглядів, відкритості, прозорості та поваги до прав людини.

Таким чином, завдання дослідження виконано: цифрова дипломатія США розглянута як ключовий інструмент сучасної зовнішньої політики, що поєднує технологічні, комунікаційні, політичні аспекти та ціннісні орієнтири. Вона дає змогу Сполученим Штатам зберігати міжнародний вплив, працювати з громадською думкою інших країн, протистояти хибній інформації, зміцнювати альянси та просувати власне бачення світового ладу. Водночас, її ефективність визначається не лише кількістю доступних цифрових каналів, а й рівнем довіри, якістю інформаційного наповнення, здатністю до адаптації та локалізації, технологічною безпекою, а також стратегічною послідовністю. Через це цифрова дипломатія США постає як важливий, проте багатогранний інструмент зовнішньої політики, який потребує безперервного вдосконалення в умовах глобального інформаційного протиборства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанов К., Трофименко М. Публічна дипломатія як відповідь на виклики сучасності. *Україна дипломатична*. 2023. Вип. 14. С. 989–1021.
2. Булега К. І., Чарських І. Ю. Цифрова дипломатія як елемент зовнішньополітичної діяльності держав. *Вісник НАДУ. Серія «Державне управління»*. 2020. с. 76
3. Васильєва А. І. Перспективні інструменти електронної демократії України. *Право та державне управління*. 2021. Вип. 1. С. 179–182.
4. Григорович Ц. Феномен цифрової дипломатії в міжнародних відносинах і світовій культурі ХХІ століття: поліцентричний дискурс культурних і креативних індустрій. *Культурологічний альманах*. 2022. № 2. С. 40 – 44.
5. Жабко В. І. Цифрова дипломатія як інструмент стратегічних комунікацій. Київ, 2024. 126 с.
6. Захарова О. А. Роль соціальних медіа в цифровій дипломатії країн Східної Європи. *Міжнародні студії*. 2020. Т. 28, № 2. С. 102–116.
7. Іванова, В. М. Економічна дипломатія як механізм забезпечення зовнішньоекономічної безпеки України. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2023. С. 147-155.
8. Ільницька У. В. Цифрові технології дипломатії і міжнародної діяльності України у глобальному інформаційно-комунікативному просторі: особливості та трансформація URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/483/13051/27286-1?inline=1> (дата звернення 05.04.2026)
9. Краснопольська Т. М., Милосердна І. М. Цифрова дипломатія як основа нової публічної дипломатії. *Актуальні проблеми політики. Одеса : Видавничий дім «Гельветика»*. 2022. Вип. 69. С. 13-20.
10. Матвійчук Н. В., Макарчук Б. Р. Діджиталізація публічної дипломатії Сполучених Штатів Америки за президентства Дональда Трампа. Політичне

життя. *Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку*. 2021. № 2. С. 130.

11. Мельник О. В. Інформаційна війна: методи протидії дезінформації в умовах агресії. *Політика і суспільство*. 2022. № 3. С. 45–58.

12. Мірошніченко Т., Федорова Г. Цифрова дипломатія як сучасний комунікаційний інструмент міжнародних відносин. *ГРАНІ*. 2021. Том 24. № 12. С. 58 – 65.

13. Надоленко, Г. О. Пріоритети економізації української дипломатії. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2022. С. 35–46.

14. Окладна М. Г., Стеценко В. Ю. Роль цифрової дипломатії в сучасній зовнішній політиці держави. *Право та інноваційне суспільство: електрон. наук. вид.* 2020. № 2 (15).

15. Окладна М., Стеценко В. Роль цифрової дипломатії в сучасній зовнішній політиці держави. *Право та інноваційне суспільство*. 2020. № 2. С. 13–17.

16. Павліха Н., Шуляк А. Публічна дипломатія задля безпеки сталого розвитку. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2022. № 2(13). С. 173 – 186.

17. Петров П. Моделювання цифрової парадипломатії в глобальному просторі. *Стратегія нейтралізації інформаційних загроз. Empirio*. 2025. С. 45-47

18. Піпченко Н. Цифрова дипломатія як інструмент зовнішньо-політичної діяльності США. *Міжнародні відносини «Політичні науки»*. 2023. № 5. С. 11.

19. Прокопенко І.В. Цифрова дипломатія як приклад інновацій у соціальній комунікації. *Актуальні питання документознавства та інформаційної діяльності: теорії та інновації : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конференції*. Полтава, 2023. С. 418–422.

20. Сегеда О.О. Цифрова дипломатія України як елемент нової публічної дипломатії. *Політикус: науковий журнал*. 2020. Випуск 3. С. 139–147.

21. Сивак Т. Публічна дипломатія як інтеграційний компонент стратегічних комунікацій у публічному управлінні. *Право і державне управління*. 2023. Т. 3, № 2. С. 98–104.

22. Сидоркевич А. Д. Інформаційна політика США в сучасних міжнародних відносинах. *Національний авіаційний університет*. Київ, 2023. 77 с.

23. Степанов В. Ю. Цифрова дипломатія в інформаційному просторі. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. № 3. С. 5-10

24. Степанов В.Ю. Цифрова дипломатія в інформаційному просторі. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. № 3. С. 5–10.

25. Ткаченко О. Г., Сидоренко О. П., Дудченко Л. М. Регіональний сегмент у новинному контенті центрального телебачення України. *Образ*. 2021. Вип. 1 (35). С. 114-121.

26. Фомінов, Д.В. Цифрова дипломатія США: перспективи та виклики для міжнародної безпеки. Харків. 2024. 81 с.

27. Artificial Intelligence (AI) URL: <https://2021-2025.state.gov/artificial-intelligence/?safe=1> (дата звернення 18.04.2026)

28. Audience and Impact URL: https://www.usagm.gov/wp-content/uploads/2023/01/USAGM_Audience_and_Impact_Report_2022.pdf (дата звернення 05.04.2026)

29. Bureau of Global Public Affairs URL: https://www.state.gov/bureaus-offices/under-secretary-for-public-diplomacy-and-public-affairs/bureau-of-global-public-affairs?utm_source (дата звернення 05.04.2026)

30. Comprehensive Annual Report on Public Diplomacy and International Broadcasting URL: https://www.state.gov/2024-comprehensive-annual-report-on-public-diplomacy-and-international-broadcasting?utm_source (дата звернення 18.04.2026)

31. Kubin E., Von Sikorski C. The role of (social) media in political polarization: a systematic review. *Annals of the International Communication Association*. 2021. Vol. 45, № 3. P. 188–206.
32. Manor I., Huang Z. A. Digitalization of public diplomacy: Concepts, trends, and challenges. *Communication and the Public*. 2022. Vol. 7, № 4. P. 167–175.
33. Ong Hai Liaw J. Digital Diplomacy: The Role of Social Media. *Solid State Technology*. 2020. Volume 63. P. 11-18.
34. Parsi V. The Drift of Trump’s America in the Liberal World Order: From Reluctant Rule-Maker to Revisionist Power. *The Wrecking of the Liberal World Order*. Cham: Springer International Publishing, 2021. P. 159–196.
35. Special Inspector General Report To The United States Congress Special Inspector General Report To The United States Congress. URL: https://oig.usaid.gov/sites/default/files/2024-08/Special_IG_OAR_Q3_Final_508_0.pdf (дата звернення 05.04.2026)
36. United States International Cyberspace & Digital Policy Strategy. URL: <https://2021-2025.state.gov/united-states-international-cyberspace-and-digital-policy-strategy/?safe=1> (дата звернення 15.04.2026)